Türk varlığı bölünemez bir bütündür

ÇARŞAMBA
6
KASIM
1957
Yıl: 18 - Sayı: 5911
FİYATI 15 Kr.

VATAN

BAŞYAZARI:
Ahmed Emin YALMAN

DOĞRUYA DOĞRU - İĞRİYE İĞRİ

Telgraf : VATAN — İstanbul
ADRES: Cağaloğlu Mollafenari 30/33
Tel: 27 43 07 — 22 93 15 — 22 93 16

TAŞ DEVRİ
Karikatüristimiz MISTIK
resimli romanına yarın başlıyor

Bilecik İl Seçim Kurulu dün C. H. P. nin itirazını kabul etti

Nihaî kararı Yüksek Seçim Kurulu verecek

CHP SEÇİM VAİDLERİNİ KANUN teklifi hâlinde Meclis'e getiriyor

Ana muhalefet partisi, rejimi tahdit eden kanunların tâdili ile mebus maaşlarının 800 liraya indirilmesini isteyecek

Burhan ARPAD bildiriyor

Bilecik 5 — İl seçim kurulu bugün 5 muhalif reye karşı 6 muvafık oyla ve bir saat süren heyecanlı ve çekişmeli bir toplantıdan sonra C.H.P. nin 29 ekimde Bilecik seçimlerine yaptığı itirazların mühim bir kısmını varit görerek kabul etmiştir.

İl seçim kurulu başkanı ve ağır ceza reisi İbrahim Şahin ve D.P. li dört üye muhalif kalmışlardır. Muhalif üyeler seçim kanununun 66 cı maddesi gereğince yetkilerinin sadece C.H.P. nin yaptığı itirazlara gereken formalite kademelerinden geçirerek tekâmül ettirilip ettirilmediğine karar vermek olduğuna dair bir şerh vermişlerdir.

(Devamı Sa: 5, Sü 2 de)

TANIŞTIRMA KOKTEYLİ — Basın - Yayın ve Turizm Genel Müdürlüğüne yeni tayin edilen Munis Faik Ozansoy'u İstanbul basınına tanıştırmak maksadıyla dün Parkotelde bir kokteyl parti tertip edilmiştir. Kokteylde tanınmış yazar ve gazeteciler, Vali Dr. Gökay, milletvekilleri de hazır bulunmuşlardır. Resimde Ozansoy Vali Gökay'la konuşurken görülüyor.

Son tahdit şayiası hayret uyandırdı

«Meclis müzakerelerinin neşri Anayasa teminatı altındadır»

ANAYASANIN 20. Cİ MADDESİ
MECLİS GÖRÜŞMELERİ HERKESE AÇIKTIR VE OLDUĞU GİBİ YAYILIR.

D. P. meclis grupunun, «Basın'ın Meclis müzakerelerini yazmasına engel olacak» bir kanun tasarısını B.M.M. ne getireceği konusunda dokınlıkla karşılanmıştır. İyimser çevrelerinde büyük bir hayret ve şaşkınlıkla karşılanmıştır. İyimsre çevrelerde bir çeşit «inanmamazlık» la karşılanan bu hususun «Anayasaya açıkça aykırı olduğu belirtilmekte ve D.P. nin bu projeyi B.M.M. ne getirmeye «cesaret edemiyeceği» söylenmektedir.

Öte yandan, beliren umumi kanaat, bu konuda daha çok «kötümser düşünenleri» haklı çıkaracak mahiyettedir. Belirtildiğine göre, basın

(Devamı Sa: 5 Sü: 4 de)

Barutçu İhtimal Vermiyor

Hususi Muhabirimizden

Ankara 5 — Siyasi çevrelerde, basın kanununun tâdil edilerek Meclise verilecek önerge, teklif ve tasarıların metni ile Meclis müzakerelerinin safahatının tutanak dergisinde yayınlanmadan önce hiç bir yerde yayınlanmıyacağı hakkında bir kanun tasarısı hazırlanmak ta olduğu şeklinde söylentiler dolaştığını bildirmiştik.

Bu haber muhalefet çevrelerinde büyük bir tepki yaratmıştır. Kendisiyle görüştüğümüz C.H.P. Ankara milletvekili ve grup başkan vekili Faik Ahmet Barutçu şunları söylemiştir:

«Gazetelerde gördüğüm bu haberin aslı olmamak gerekir. Zira anayasaya göre, Meclis müzakerelerinde aleniyet esastır. Meclisteki konuşmaların harfiyen yayınlanması bu aleniliğin tabii neticesidir. Meclisin kendi zabıt ceridesinde henüz yayınlanmadı diye nasıl dinleyicileri localarından Meclis müzakerelerini dinlemekten

(Devamı Sa. 5 Sü. 6 da)

Başvekil'in dünkü temasları

Üç günden beri şehrimizde bulunan Başbakan Adnan Menderes dün sabah, beraberinde İçişleri Bakanı Namık Gedik ve Muğla milletvekili Dilâver Argun olduğu halde, imar sahalarını gezmiş ve ilgililerden izahat almıştır.

Başbakan ve beraberindekiler, saat 11.40 ta 0073 plâkalı siyah Cadillac'la vilâyete gelmişlerdir. Başbakan vilâyette de imar ve istimlâk faaliyetleri hakkındaki çalışmaları gözden geçirmiş ve plân üzerinde izahat almıştır.

Başbakan bu arada, daha önce vilâyete gelmiş bulunan Emin Kalafat

(Devamı Sa. 5 Sü. 6 da)

Yüksek Mimar Argun Sakol'un cesedi Moda Cevizlikteki arsalarında bulunan bir kuyudan itfaiye tarafından çıkarılırken

Kayıp mimar dün ölü olarak bulundu

Savcılık, Argun Sakol'un bir cinayete kurban gitmesi ihtimali üzerinde duruyor

Gazetemizin dünkü sayısında cumartesi gününden beri evine dönmediğini ve polisçe arandığını bildirdiğimiz 29 yaşındaki yüksek mimar Argun Sakol'un cesedi dün sabah çocukluğunu geçirdiği eski evlerinin bahçesindeki kuyu içerisinden çıkarılmıştır.

İlk bakışta alelâde bir intihar vakasından ileri gitmeyen hâdisenin tahkikatını idare eden Kadıköy savcı yardımcısı, bunun çok ustaca plânlanmış bir cinayet olacağına dair de ihtimal payları ayırmıştır.

Savcı yardımcısını düşündüren en mühim noktalardan bir tanesi kuyunun üzerine oturtulan mermer baş lıktır.

Kuyunun ağzındadn 30 santim yüksekliktе olan ve bir boğumla çapı 50 santime kadar daralan mermer başlık, ceset kuyunun içinde olduğu halde, dün sabah üzerinde kocaman bir taşla kapatılmış bir şekilde görülmüştür.

Esasen. Argun Sakol'un arkadaşları intihar üzerinde durarak kaybolduğu gecenin sabahında kuyunun

(Devamı Sa: 5. Sü: 7 de)

Argun Sakol'un anne ve babası elim hâdiseyi öğrendikten sonra bitkin bir vaziyette

M. Obuz R. Özal CHP. ye girdi

Hususi Muhabirimizden

Ankara, 5 — Büyük Millet Meclisi seçimlere gitme kararı almadan önce D.P. den istifa eden ve seçimler sırasında C.H.P. propagandası yapan eski Konya milletvekillerinden Muammer Obuz ile M. Rüştü Özal bugün C.H.P. ye girmişlerdir.

C.H.P. Merkez idare kurulu üye

(Devamı Sa: 5, Sü: 3 de)

Sputnik II Yeni bir Enerji ile Atılmış

Layka isimli köpek bir hafta sonra, bir ilim hâdimi olarak dünyaya dönecek

Associatedd Press

Londra 5 — Rusya dün ikinci peyklerinin atılmasında yeni ve çok geliştirilmiş enerji kaynakları kullandığını açıklamıştır.

(Devamı Sa: 5, Sü: 4 de)

Yarınki Vatan'da

Prof. Dr. Fuad Köprülü'nün yeni bir yazı serisi. Bütün aydınlar bu yazılar üzerinde uzun uzun düşünüp konuşacaklardır.

ÖZCAN ERGÜDER'in seçimlerden biraz evvel B. B. C. televizyonunda konuşmak üzere Londra'ya yaptığı seyahatin hikâyesi.

Tunç Yalman günü gününe duyduklarını, gördüklerini, düşündüklerini «Ne Haber?» başlığı altında her sabah size anlatacak.

SADUN TANJU, Avrupa'nın en zengin memleketlerinden biri olan Belçika'nın bugünkü hayatını anlatıyor.

Fatih Edirnekapı Tramvayları Kaldırıldı

İstanbul Belediyesi, şehir sakinlerine yeni bir sürpriz hazırlamış bulunmaktadır. Bilhassa Edirnekapı ve civarında oturanlar için soğuk bir duş tesiri yaratacak olan bu sürpriz, dün akşam geç vakit gazetecilere açıklanmıştır. Verilen malûmata göre bu sabahtan itibaren Fatih ve Edirnekapıya tramvay işletilmiyecektir. İlgililer, Beyazıt meydanının tanzimi ve yakında başlanacak olan Vezneciler yolunun inşaatı dolayısiyle, seferlerin muvakkaten kaldırılmasına lüzum hasıl olduğunu belirtmişlerdir.

Belediye, bu mevzuda şu açıklamada bulunmuştur:

1 — Edirnekapı ile Bahçekapı arasında otobüs seferleri ihdas edilmiştir.

2 — Beşiktaş - Fatih arasındaki otobüs seferleri bu hattı takviye bakımından arttırılmıştır.

3 — Fatihle, Maçka, Kurtuluş ve Şişli arasında işliyen tramvaylar bu sabahtan itibaren ancak Beyazıda kadar gelebileceklerdir.

4 — Edirnekapı ile Şehzadebaşı arasında tramvay seferlerinin kısmen yapılmasına çalışılacaktır.

5 — Beşiktaş - Fatih tramvayları ile Ortaköy - Fatih tramvayları da Beyazıttan ileri geçemiye-

(Devamı: Sa: 5, Sü: 5 de)

BAŞYAZI

Dolaşan bir rivayet karşısında:

Kuruntu mu, gerçek mi?

Ahmed Emin YALMAN

Evvelki akşam Ankaradan ayrılmazdan evvel kulağıma bir rivayet geldi. Doğru olacağına bir ân bile ihtimal vermedim.

Söylentiye göre Büyük Millet Meclisinin müzakereleri, gazeteler tarafından kendi istihbarları olarak günü gününe neşredilemiyecekmiş, ancak zabıt ceridesine geçtikten sonra oradaki şekillere göre yazılabilecekmiş...

Böyle bir şeye inanmak bir ân bile hatırımdan geçmedi. Kaynak, Halk Partisi olduğu için muhalefet cephesinin kuruntuya kapıldığına hükmettim. Nasıl inanabilirdim ki Büyük Millet Meclisi müzakerelerinin her demokrat memleket için tabii ve normal sayılan serbest basın mecralarından millete aksedememesi; hâkimiyetin sahibi olan milletle onun emanetlerini bir takım sıkı şartlar altında taşıyan Büyük Millet Meclisi arasında bir uçurum açmak demektir.

Demokrat memleketleri değil, Türkiyedeki tek parti devrini ölçü diye kabul etmek lâzım gelirse, o devirde bile Refik Şevket gibi hür fikirli vatandaşlar tarafından Mecliste ileri sürülen tenkidler gazetelere geçebilmiş, hele, 1945 temmuzundan sonra; değil Meclis müzakereleri, Halk Partisinin gizli grup toplantılarında söylenen sözler de bütün ince tafsilâtiyle gazeteler tarafından serbestçe neşredilmiştir. 1947 temmuzunu takip eden normalleşme safhasında Halk Partisi iktidarı basın hürriyetine tam bir saygı göstermiş, kendi meclis grupuna ait toplantıları gazetecilere açmış ve memleketi nizam ve istikrara kavuşturmanın en mükemmel yolunun basın hürriyetini bir eminyet süpapı diye telâkki ve kabul etmek olduğunu takdir etmiştir.

Milletlerarası durumun çok gergin ve tehlikeli olduğu bir devirde, halledilmesi lâzım gelen binbir zor dâvası olan bir memleketin mukadderatına ait mes'uliyeti taşıyan bir iktidar, elbette nizam ve istikrar hasretini duyar. Fakat buna varan yolu iyice seçmek, mensubu bulunduğumuz hür dünyanın mukaddes saydığı prensip ve usullerden uzaklaşmamak, bu temkinli ve olgun

(Devamı Sa: 5. Sü: 7 de)

EVLERİNDEN ÇIKARILDILAR — Bir müddet önce Darülaceze sırtlarındaki barınakların - dan çıkarılarak çadırlara yerleştirilen aileler dün toplu halde vilâyete giderek, çadırlarda ikametin yaklaşan kış sebebiyle bilhassa çocuklar için zorluk ve tehlike arzettiğini söylemişler Validen kendilerine oturacak yer teminini istemişlerdir. Resimde Vilâyet kapısından giren çadır sakinleri görülmektedir.

Kayalıktaki Ev

Yazan : V. WİLLİAMS

Aşk, macera, polis romanı

★ ★ ★

8 Kasım Cuma günü başlıyor.
8 Kasımdan itibaren VATAN'ı sabırsızlıkla bekliyeceksiniz.

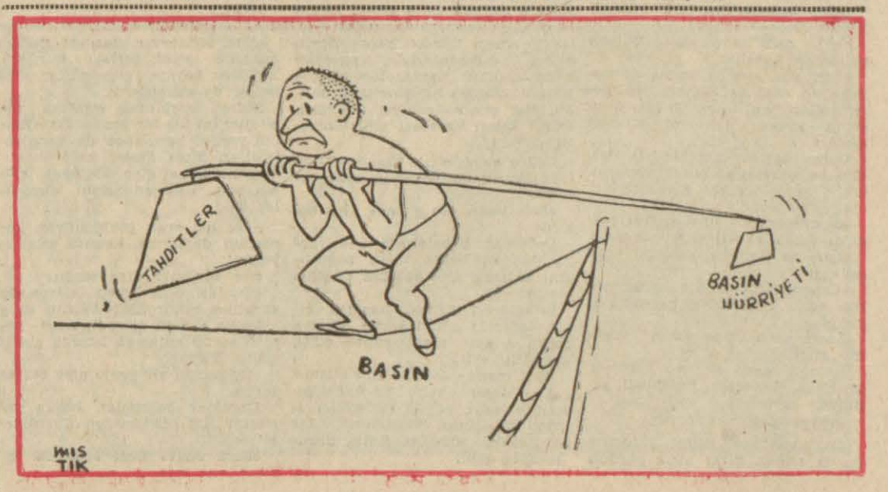

GÜNÜN YAZISI

Konuşma sanatı

YAZAN : **Ahmet Kutsi TECER**

Bunun da şiir, resim, heykel gibi bir sanat, daha doğrusu insan ruhunu ifade eden sanatlardan biri olduğu, galiba, unutuluyor. Konuşma insanlar arasında her günkü doğal kullanışiyle bir sanat değeridir. Potin'boyası ne kadar resim, ayna başında saç baş yapmak ne kadar heykel, bir kadına güzel olduğunu söylemek ne kadar şiirse, her gün, her saat, herkesin, her yerde ağzından çıkan sözler de konuşma sanatı ile o kadar ilgilidir. Bütün sanatlar,, insan kişiliğinin şu veya bu kabiliyeti üzerine aşılanan bir yaratma gücüdür. Konuşma sanatı da, insanın söz kabiliyeti üzerine aşılanan kişisel bir yaratma işidir. Amacı, her sanata olduğu gibi, neticede ona «eser» adını verdiğimiz bir faaliyete sosyal çevre içinde «güzel» vasfını alan bir değer verdirmektir. Bu da gösteriyor ki bu işin kabiliyete dayanan bir ferdi tarafı, bir de ona tesir etmekten geri kalmayan bir sosyal tarafı var. Sözün gelişi, bu iş de insan oğluna vergi başka başka alanlardaki değer yaratma faaliyetinin özel bir koludur. Eskiler: «Müşterisiz metâ' zayidir.» demişler. Ötemizdekilere bir başkasına hitap etmeyen bir sanat tasavvur etmek bile güçtür. Sanatın yalnız bu yönü üzerinde durursak, bütün sanatlar içinde hangisi eskilerin «Hitabet» dedikleri konuşma sanatı kadar bize bu olayın en canlı örneğini verebilir?

Karşımızda bir insan konuşuyor. Ufak, büyük bir topluluk halinde onu dinliyoruz. Oraya dinlemek için bizi çeken vesile ne olursa olsun, neden bahsederse etsin, söz söyleyen adamla bizim aramızda geçen bir olay var: Konuşan neyi diline dolamışsa onu bize kabul ettirmek için çabalıyor. Konuşmanın konusu bizi dinlemek için oraya toplayıncaya kadar mühimdir. Ondan sonrası konuşan kimsenin bu işteki kabiliyetine kalmıştır. Sanat kollarından hiç birisi bu kadar öz, bu kadar yalın bir halde, en kısa bir zaman içinde yarattığı sanat değerinin başarısı veya başarısızlığını açığa koymaz. Bir konser dinlerken, bir bale, hattâ bir piyes seyrederken buna çok yakın bir durum vardır; ama, çalınan konser parçası, baleyi meydana getiren rakkaslar, bir piyesi canlandıran temsil uzun uzun hazırlanmaktadır. Gerçi hatip de söyliyeceği konuya dair bazı hazırlıklar yapar ya. Ne de olsa konuşan adam dinleyicileriyle yüz yüze gelince sıcağı sıcağına oracıkta bırakacağı etkiyi gözönüne koyar da öyle konuşur. Konuşma sanatının böyle bir özelliği vardır.

Konuşma sanatı, tarihin her devresinde, fakat başlıca demokrasi ruhu ile beslenen çevrelerde büyük bir yer almıştır. Çağımız, demokrasi idealini benimsediğine göre konuşma sanatına bu çağda çok önem vermek lâzımdır. Eski demokrasilerde, halkın formda veya agorada toplandığı devirlerde konuşma sanatının en saf haliyle uygulandığını görürüz. Orta çağda dini cemaatlar önünde yapılan vaazlar, zamanımızda ise milli ve Milletlerarası plânda siyasi, idari veya ilmi karakterde çeşitli konuşma şekilleri doğmuştur. Bir miting hatipliği, bir kongre veya komisyon hatipliği, bir konferans hatipliği günümüzdeki konuşma sanatının belli başlı çeşitleridir.

Demokrasi hareketinin uyanışındanberi miting hatipliği bizde de ehemmiyet almağa başladı. Her ne kadar siyasi konulara ve seçim zamanlarına bağlı kalsa da yine dinleyici olarak geniş ölçüde konuşma sanatının güzel örneklerinden faydalanılabilir; eğer gerçekten güzel konuşmalar yapılırsa... Seçim zamanları toplum hayatının heyecanlı anlarıdır. Dolayısiyle büyük ölçüde dinleyici toplulukları doğar. Her hangi bir konferans için güçlükle bir araya gelen küçük bir dinleyici topluluğuna bedel, bugün heyecanı ile ken diliğinden meydana gelen dinleyici grupları hatip ararlar. Konuşma sanatının gelişmesi bakımından bundan daha uygun şart da olamaz. Seçim geçtikten sonra bu şartlar değişir. Miting hatipliğinin yerini daha dar ölçüde Meclis, komisyon, kongre veya konferans hatipliği alır. Siyasi alâka dışında ki zeminlerde, başka başka konularda, konuşma sanatının çeşitli örnekleri görülür. Bazı memleketlerde, hele jüri usulü bulunan yerlerde hukuk hatipliği, kültür hayatı canlı ve ileri yerlerde kongre hatipliği, gündelik hayatta eğitim veya fikir alanında konferans hatipliği süredurur. Ne yazık ki geniş bir çevreye sahip olan iman ve vicdan hatipliği yetkisizlik, gerilik dolayısiyle hemen hemen hiç bir varlık gösterememektedir. Doğrusunu ararsanız, konferans hatipliği de bizde henüz geridir. Meselâ paralı bir konferans, belki de hiç müşteri bulmaz. Manavda en kof bir yemiş veya en çürük bir sebzenin bile para ettiği bir devirde acaba bir konferanstan da faydalanılacak bir iki fikir çıkmaz mı? Elbette çıkar. Ancak, paralısı şöyle dursun, parasız konferanslara bile rağbet olmayışına bakıp ta bu memlekette fikre değer verilmediğine hükmetmemeli dir. Bu rağbetsizliğin başlıca sebebi, iyi konferansçı bulunmamasıdır. Kendini tanıtan iyi bir konferansçı, pek de parlak olmayan sesiyle müşteri çeken şarkıcı sanatkâr kadar da mı müşteri bulamaz? Bulur. Yeter ki konferansçı yetişsin.

Konuşma sanatında adam yetişmek için müsait şartlar bulunmalıdır. Nasıl demokrasiye yöneliş hareketiyle siyasi hatipliğe birden revaç geldiyse, her türlü toplantıda, kongrelerde, derneklerde, gençlik kurumlarında demokrasiye daha elverişli bir yönelişle her alanda güzel konuşma sanatının ilerlemesine hizmet edilmiş olur. Türk dilinin ve Türk edebiyatının bundan büyük ölçüde faydalanacağını da unutmayalım.

Okul programlarında öğrencilerin konuşma eğitimi de düşünülmüştür. Nasıl uygulandığı ayrı bir konu. Üniversite ve yüksek okul gençliği arasında yapılan münazaralar da şüphesiz faydalıdır; fakat bu münazaralar da, izcilik gösterileri kabilinden, zaman zaman gazetelerde görünüp geçiyor. Yok eğer gazetelere geçenler, yerleşmiş bir eğitim ruhu ile her zaman yapılmakta olan münazaralar arasından genel ilgiyi çekecek değerde olanları ise o başka.

Bu konu ile ilgili bir nokta daha: Bir çok meslek toplantıları olur. İşinin ehli kişiler, üzerinde durulmaya değer fikirler getirir, gösterişsiz, güzel konuşmalar yaparlar. Bunlar unutulur, geçer. Bir toplantı, bir komisyon on kişiyi aştı mı, küçük bir dinleyici havası, beklenen bir tartışma ruhu uyanır. Bu gibi toplantılarda mesleğin faydası bakımından olduğu kadar yerinde ve güzel konuşmayı değerlendirmek bakımından da konuşmaların yazıya alınması, hattâ ilgi çevreleri içinde yayımlanması âdet olmalıdır. Hem bunun gerçekleşmesi o kadar güç de değildir; ses alıcı araçlar bugün o kadar kullanışlı, o kadar da ucuz ki...

Beynelmilel Kavakçılık Komisyonuna seçildik

Beynelmilel Kavakçılık Komisyonunun Pariste yapılan toplantısında, Yakınşark temsilcisi olarak Mütehassıslar Dâimî Komitesine Orman Umum Müdürlüğü Ağaçlandırma Şubesi Müdürü Talât Eren seçilmiştir.

ŞEHİR HABERLERİ

Savcı, Fatma Karasu için 15 yıl hapis istedi

Karasu ağlayarak, «Muhterem Hakim, ben kaatilim, fakat günahsız bir kaatil..» dedi.

Fatma Karasu'nun Üçüncü Ağır Ceza Mahkemesinde devam eden dünkü duruşmasında savcı, damadı ve damadının mteresini öldüren maznunun 15 seneye mahkûmiyetini istemiştir.

Duruşma sonunda kendisine söz verilen maznun: «Muhterem Hakim. Ben kaatilim, fakat günahsız bir kaatil. Şefkat ve tesadüfün kurbanıyım. Böyle olmakla beraber Adalet karşısında suçluyum. İşlediğim bu suçtan dolayı çok azap çektim. 14 ay oluyor ki geceleri gözüme uyku girmiyor. Damadımı öz kızım kadar çok severdim. Sizin yüksek adaletinize güveniyorum» demiştir.

Fatma Karasu bu sözleri söylerken ağlamiştır.

Duruşma karar için önümüzdeki Cumartesi gününe kalmıştır.

Sarhoş bir şoförü trafik memuru vurarak yakaladı

Mehmet Tınayon adındaki trafik memuru, kaçmak isteyen sarhoş bir şoförü tabanca ile ayağın dan yaralamıştır.

Sabri Tezcan idaresindeki 55122 plâkalı taksi evvelki gün akşamüstü Unkapanından Bulvar'a doğru gitmekte iken taksinin önünde oturan bir şahıs, pencereden başını çıkararak, yoldaki vazifeli memura otomobili durdurtmasını söylemiş fakat memur, düdük çaldıktan sonra taksinin durmadığını görünce başka bir otomobille takibe koyulmuştur.

Taksi şoförü Bulvara çıkınca arabasını durdurmuş ve ardından yetişen trafik memuruna tornavida ile saldırmış ve kaçarken de trafik polisi tarafından tabanca ile yaralanmıştır.

Polis karakoluna götürülen şoförün son derece sarhoş olduğu tesbit edilmiştir.

Hür Fikirleri Yayma Cemiyeti «Sohbet» ler tertip etti

Son bir iki senedir kayda değer bir faaliyet gösterememiş bulunan Hür Fikirleri Yayma Cemiyeti, iş başına gelen yeni İdare Heyeti ile birlikte yeni faaliyet devresine girmiş bulunmaktadır. Cemiyet yetkililerinden öğrenildiğine göre, önümüzdeki kış devresinde, bilhassa günün meseleleri ile ilgili (Sohbet) lere ehemmiyet verilecektir. Memleketin tanınmış fikir adamları tarafından idare edilecek olan bu sohbetlerin mevzuu, toplantı günü bizzat sohbeti yapacak şahıs tarafından seçilecektir.

İlk sohbet bugün saat 17.30 da Cemiyetin Çemberlitaş'taki Evkaf Sokağında Bilimli Apartımanının 1. katındaki lokalinde yapılacak ve sohbeti Hukuk Fakültesi Ord. Prof. lerinden Abdülhak Kemal Yörük idare edecektir. Bu toplantıya giriş serbettir.

Ayda bir veya iki defa yapılacak olan bu sohbetleri müteakip, memleketimizde ilk defa olarak ücretli konferanslar usulü de denenecektir.

Garson ve aşçı kursu

Otel, lokanta ve mümasili turistik yerlerde hissedilen garson ve aşçı ihtiyacını gidermek için İş ve İşçi Bulma Kurumu Umum Müdürlüğünce açılan kurs, 1 kasımdan beri faaliyetine devam etmektedir.

Kurumun Tophanedeki İstanbul Şubesi Müdürlüğü binasında açılan kursa 50 kişi devam etmektedir. Tedrisat 8 ay devam edecek, yapılacak imtihanlarda başarı gösterenlere diploma verilecektir. Kurs çalışmaları gelecek sene daha geniş kadrolu olacaktır.

İşte geldik Gidiyoruz...

Bir adayın notları

Yazan : **Naim TİRALİ**

— 5 —

«Ya ya ya, şa şa şa İsmet Paşa çok yaşa»

21 Ekim Pazartesi akşamı otoray bizi Manisaya getirdiğinde hava bir hayli kararmıştı. Dr. Vafi Erar ile Partiye uğradık. İnönü'nün İzmirden hareket ettiğini ve Manisaya girmek üzere olduğunu söylediler. Hemen toplantının yapılacağı sinema salonuna gittik. Sinema salonu tıklım tıklım doluydu. Ancak perde civarındaki, vazifelilere ayrılan kapıdan içeri girebildik. Kürsüde Mustafa Akman vardı. Kısılmış sesine rağmen kalabalığı daima heyecanlı tutuyordu. Sinemadakiler daha çok Manisanın yerlileriydi. Ama içlerinde İnönü'yü gündüzkü mitingde dinlemek için gelmiş ve köylerine dönmemiş yakın köylüler de vardı. Mustafa Akman, bizi görünce konuşmayı bize bırakmak üzere sözlerine son vermekteydi ki «İnönü geliyor!» dediler ve bir alkıştır koptu. Mustafa Akman kürsüden indi fakat görünürlerde kimse yoktu. Zaten kalabalıktan bir şey görmek imkânı da bulunur gibi değildi. Sinema salonunu dolduran ve dışarıda toplanan kalabalık hep bir ağızdan: «Ya ya ya, şa şa şa, İsmet Paşa çok yaşa!» diye süratli bir tempoyla bağırmağa başladı.

Bu tezahürat beş dakika devam etmişti ki birden şiddetlendi. Ama nasıl şiddetlendi. Sanki sinema salonu yerinden oynıyacak sanırdınız. Herkes sıcaktan ter içinde kalmış, sesi kısılıncaya kadar bağırıyordu. Üç beş kişinin zorluk la yardığı kalabalık ortasında İnönü kapıdan içeri girdi. Beraberindekiler kalabalıkta ezilmesin diye etrafında kordon yaparak yol açıyorlardı. Kalabalık yüzünden beş metrelik mesafeyi iki üç dakikada alabilen İnönü nihayet kürsüye çıkabildi. Ama halkın tezahüratı bitmek bilmiyordu. Arada bir, eliyle salondaki kalabalığı selâmlayan İnönü mikrofona yanaşıp: «Manisalılar, sevgili hemşehrilerim!» diye hitap ediyor, fakat gürültü ve tezahürattan hiçbir şey anlaşılamıyordu. Birkaç kere vazifeliler mikrofondan halkı sükûnete davet ettiler: «Tezahürat devam ederse Paşa konuşamıyacak, lütfen susalım, lütfen susalım» diye seslerini duyurabilmek için bütün kuvvetleriyle bağırdılar.

Bir an için acaba bir tertip karşısında mıyız diye düşündüm. Çünkü tezahürat devam ettiği takdir de İnönü'nün konuşabilmesine imkân yoktu. Ama nihayet kalabalık bağırmaktan yorulmuş olmalıydı ki onbeş dakika sonra tezahürat hafifledi ve bu fırsattan faydalanan İnönü Manisalıların istifade ile dinledikleri, kısa, veciz ve bilhassa çok seviyeli bir konuşma yaptı.

Konuşmadan sonra güçlükle dışarı çıkıp otomobile binebilen İnönü, adaylardan Mehmet Adanalı.nın evinde istirahata gitti. Ancak kalabalık kısa bir zaman için de evin önünde toplanmıştı ve dağılmak istemiyordu. Polis tarafından dağıtıldı.

İnönüye gösterilen sevgi tezahüratı o kadar içten, o kadar candandı ki bunu gören D.P. liler seçim sonucundan şüpheye düşmüş, âdeta düşünceli bir hal almışlardı. Gerek o gün yapılan C.H.P. mitingindeki muazzam kalabalık, gerek o gece İnönüye yapılan tezahürat teşkilâtın tertibiyle olmadığı için gerçekten büyük bir mâna ifade ediyor, Manisa seçimlerinde C.H.P. nin çok şanslı olduğu intibaını uyandırıyordu.

Son konuşmalar

Propaganda yasağının başladığı güne kadar Manisadan ayrılmadım. Salı gecesi Gökçeköy'e götürdüler beni. Dönüşte ovada yolumuzu da kaybedip beş on dakika oyalandıktan sonra ana yola çıkabildik. Cipin kenarları da açık olduğundan dönüşte bir hayli rüzgâr yedik. Ertesi günü C.H.P. li mahalli gazetenin o günkü sayısını hazırlamakla meşguldüm. Gazeteyi güya fazla basıp köylere gönderecektik. Matbaada el koydular. Son gece de Manisanın içinde Karaköy semtinde il başkanı Faruk Çelebi ile birer konuşma yaptık. Oradan da Göçmen mahallesine gittik.

Biz vardığımızda D.P. liler kapalı salon toplantısı yapıyorlardı. Yeni açılmış olan küçücük parti ocağında oturduk. D.P. toplantısı bitince Faruk Bey ocakta bir konuşma yaptı. Fakat ancak C.H.P. liler toplandı. Tarafsızlar, D.P. liler toplantımıza gelmekten bile korkuyorlardı. Daha önce de şahidi olmuştum. Bilhassa göçmenler üzerindeki baskı her türlü tahminin üstündeydi.

İlçelere yolculuk

Perşembe günü artık propaganda yasağı başlamıştı. Partinin il merkezinde toplanarak adaylar seçimi takip edeceğimiz ilçeleri tesbit ettik. Seçimin mücadeleli geçmesi tahmin olunan ilçelere avukat adaylar gönderildi. Bana da Sarıgöl'e gitmem söylendi. «Hay hay» dedim. Sarıgöl Alaşehir'in nahiyesiyken daha yeni ilçe olmuştu ve 1954 seçiminde de C.H.P. ne D.P. den daha fazla rey vermişti. Bütün bilgim bu kadardı Sarıgöl hakkında. Bir de orada birkaç gün kalmış olan Dr. Vafi Erar, «Çok iyi yer, iyi arkadaşlar da var» diyordu. O gece, seçimi takip için Kulaya gidecek olan adaylardan Avukat Asım Çelik ile Alaşehire yollandık. Asım Çelik ile de daha önce uzun boylu görüşememiştik. Trende hayli ahbaplık ettik. Alaşehire vardığımızda partide kimse kalmamıştı. O gece Alaşehirde kaldık ve ertesi sabah kendi bölgelerimize hareket ettik.

Seçim Kanununun sarih hükmüne rağmen Sarıgöl'ün Yalınayak köyünde seçim sandığının konulduğu cami kapısı D. P. afişleriyle süslenmişti.

Sarıgöl'de seçim

Sarıgölde otobüsten inip sora sora parti ilçe merkezini buldum. Çalışma halindeydiler. Müşahit kâğıtlarını dağıtıyorlardı. Tanıştık. Üç gün üç gece kalacağım Sarıgöle hemen alışmıştım. Beni misafir eden, partililerden Mehmet Gencer olsun, parti ilçe başkanı Mehmet Çekkaş, idare heyetinden Mehmet Horasanlı, Halil Gedik olsunlar, sanki uzun zamandır tanıdığım kimselerdi.

Seçim günü yaklaştıkça şu veya bu şekilde yapılması muhtemel yolsuzlukları önlemek, kanuni hak larının aranmasını sağlamak için ilçede avukat bulunmasını gönülden arzu ediyorlardı. O kadar gönülden arzu ediyorlardı ki «Ben de yarı avukat sayılırım, Hukuk Fakültesini bitirdim» demeye dilim varmadı. Alaşehirdeki partili arkadaşlardan rica ettik, avukat Macit beyi hem seçimden önce, hem seçim günü Sarıgöle gönderdiler.

Cumartesiyi Pazara bağlıyan gece herkes heyecan içindeydi. Taraftarlarına tazyik yapılmasın diye bütün partililer gece geç vakte kadar mahalle aralarında dolaşmaktan, her uğranan eve en son uğramış olmak için çırpınmaktan kendilerini alamıyorlardı. O gece erken yatıp ertesi sabah gün ışırken uyandık, daha doğrusu Mehmet Çekkaş tarafından uyandırıldık.

Bir kanunsuzluk örneği

Seçim Sarıgölde hâdisesiz geçti. Hem sandıkları dolaşıyor, seçim kanununun adaylara verdiği hakla kontrol vazifemi yapıyor, hem de fotoğraflar çekiyordum. 1 numaralı sandık yanından ayrılmıştım ki bir belediye çavuşu ve bazı D.P. liler ile aramda bir münakaşa oldu. Karşılıklı zabıtlar tuttuldu. Daha sonra köylerde seçim nasıl gidiyor diye bazı köyleri dolaştık ciple. Çoğunda seçimin seyri normaldi. İkisinde şu manzara ile karşılaşıp fotoğraf çektim. Sandıkların konduğu yerde D.P. afişleri asılıydı. Hem bir tanesinde kanuna aykırılık iki katlıydı. Caminin kapısına D.P. afişlerini sıralamışlar, önüne de seçim sandığını koymuşlar. D.P. li olduğu söylenen sandık başkanı falan oğlu filânca da kemali ciddiyetle vazifesini yapıyor. «Bu kanunsuzdur» dedim. Cevap: «Bu afişlere aldırış eden olmaz. Zaten millet buraya gelmeden kararını veriyor.» Evet ama, o köyde ki adı yalınayak köyüdür. 1954 de seçimi C.H.P. kazanmışken 1957 seçimini D.P. kazandı. Seçim sandığı başına, cami kapısına D.P. afişi astıran veya asılmasına mani olmıyan Sandık Başkanı da o köye seçimden iki üç gün önce gitmiştir. Dilsiz olmadığı için de konuşmuştur. Fakat, asıl feciî sandık başkanlarının değil de Devlet Radyosunun konuşmasıydı. Gezdiğimiz köylerde yanımıza yaklaşan C.H.P. li köylüler daha rey atma işi devam ederken büyük bir ümitsizlik içinde «köyde kazanmışız ne fayda, her yerde kaybediyoruz bey, radyo söylüyor...» diyorlardı.

Şen olasın Manisa şehri

Sarıgöl içinde otuz kırk farkla C.H.P. kazandı. Köylerden de sonuçlar ilçe seçim kuruluna gelmeye başlamıştı. Kat'i sonuç sabaha karşı alındı. 2 rey farkla D.P. kazanmıştı. C.H.P. liler kütüklerdeki noksan ve yanlışlar yüzünden ne kadar rey kaybettiklerini hesap ediyorlar, kayıt işleriyle lâyıkıyla uğraşamadıkları için, sanki bütün kabahat kendilerininmiş gibi birbirlerini suçlandırıyorlardı.

Sarıgölde bu netice alınınca, Manisanın öbür ilçelerinden iyi haberler beklenemezdi. Artık herkesin kulağı radyodaydı. Memleketteki umumi neticeleri merakla bekliyorlar, ellerindeki kâğıtlara listeler yapıyorlardı.

Pazartesi günü öğleden sonra Sarıgölden ayrıldığımda hâlâ birçok şikâyetlerin seçim neticesi meç huldü. Giresun ne olmuştu, Gaziantep ne olmuştu, Konya ne olmuştu? Demokrat Partililer ise hemen bir davulcu bulmuşlar, Sarıgölün ortasında iki rey farkı kutluyorlardı.

Manisaya gece vardım. Partinin içi doluydu. Herkes birbirinden öbür vilâyetleri soruyor, arada bir gelen telefon haberleri hazır bulunanlara bildiriliyordu. Büyük salonda şenlik vardı. Çalgı çalıyor oyunlar oynanıyordu. Gerçi birçok yolsuzluklar tesbit edilip kanuni mercilere müracaatta bulunulmuştu. Ama kimsede alınan neticeden ümitsizliğe düşmek gibi bir duygu yoktu. Bütün partililer kendilerini daha kuvvetli hissediyorlar, gelecek seçimlere şimdiden hazırlanmaya başlamanın lüzumundan bahsediyorlardı.

Ertesi gün Akhisardan kalkacak uçağa yetişmek üzere Manisadan ayrılırken 18 gün içinde Manisaya bu kadar alışmış olmama şaşıyordum. Aday arkadaşlarımı, ismini hatırladığım hatırlıyamadığım partilileri, eczacı Mustafayı, «Hüdaverdi» Arifi unutmak kolay mıydı?. Otuza yakın kanuşma yaptığım Manisa ilçe ve köylerini unutmak kolay mıydı?

Günün birinde hiç ümit etmediğim bir yerde bir köylü «bey ben seni hatırladım. Bizim köyde konuşmuştun» diyecekti. Çokları da Manisadan ayrılmadan «kusura bakma seni seçemedik» demek inceliğini bile gösteriyorlardı. Binlerce seçmenin itimadını kazanmak, reyini almak... Herhalde bu da en az mebus seçilmek kadar mühim, mebus seçilmek kadar şerefliydi. — Bitti.. —

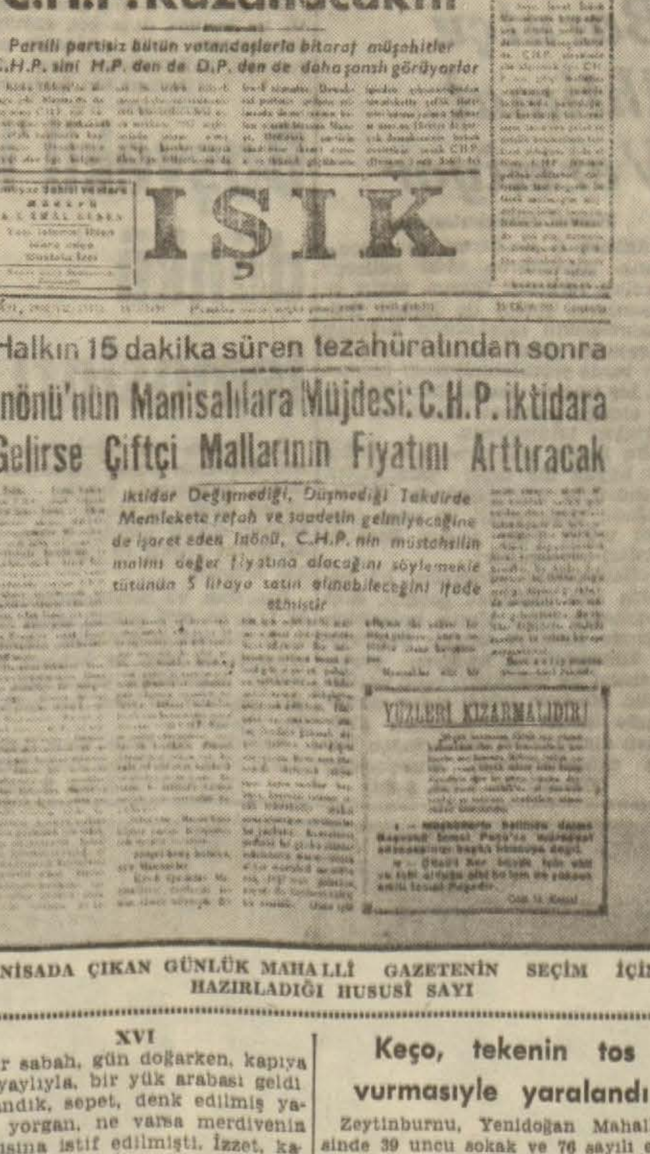
MANİSA'DA SEÇİMİ C.H.P. Kazanacaktır

Partili partisiz bütün vatandaşlarla bitaraf müşahitler C.H.P. sini H.P. den de D.P. den de daha şanslı görüyorlar

Tütüncüye Verilen Müjde

IŞIK

Halkın 15 dakika süren tezahüratından sonra İnönü'nün Manisalılara Müjdesi: C.H.P. iktidara Gelirse Çiftçi Mallarının Fiyatını Arttıracak

iktidar Değişmediği, Düşmediği Takdirde Memlekete refah ve saadetin gelmiyeceğine de işaret eden İnönü, C.H.P. nin müstahsilin malını değer fiyatına alacağını söylemekle tütünün 5 liraya satın alınabileceğini ifade etmiştir

YÜZLERİ KIZARMALIDIR!

MANİSADA ÇIKAN GÜNLÜK MAHALLÎ GAZETENİN SEÇİM İÇİN HAZIRLADIĞI HUSUSÎ SAYI

GÜNÜ GÜNÜNE

Operasız İstanbul

İstanbul'un nüfusu bir buçuk milyona yaklaştı. Şehrin başındakiler bu sayı artışıyla sık sık öğünürler. İstanbulda Üniversite var, her branştan yüksek okullar var. Türkiye basınına İstanbul merkezlik eder. İstanbul, Türkiye'nin, yakın şarkın ve Balkanların incisi bir büyük şehir. İstanbul'daki tarih abidelerinin on beş yüzyılı aşan bir geçmişi var.

Bütün bunlar yüzde yüz gerçekler. Fakat bir gerçek daha var. Yıllardanberi bağıran bir gerçek, sahibini boş yere beklemekte. Bu gidişle ve bu anlayışla daha nice yıllar da boş yere bekliyecek. İstanbul'un hâla bir operası yok. Ne bina olarak da topluluk olarak da. İstanbul gibi bir kültür merkezine bir opera gerektiği, galiba yiç kimse düşünmüyor. Zira Opera'yı ciddi bir kültür meselesi olarak kabuleden bir resmî otorite bulunsaydı, İstanbul'un bu büyük eksiği çoktan giderilirdi.

Taksim'deki Opera binası, her yıl çıkarılan hepsi birbirinden asılsız haberlere rağmen, halâ kapkara bir iskelet. Oysa, Opera binasından pek çok sonra başlanılan Belediye Sarayı, her yıl oldukça hızla yükseliyor. Bir kaç yıl sonra parlak törenlerle açılması pek muhtemel. Taksim'deki kapkara iskelet için böyle bir tahmin yürütmek, elbet de imkânsız. Fakat bir zaman için binasından da vazgeçilse, İstanbul şehrine bir opera topluluğunun lüzumunu neden düşünmek istemezler. Hem İstanbul, Operayı hak ettiğini şehrin başındakilere resmen kabul ettireli tam bir buçuk yıl geçti.

İstanbul konservatuvarı'nın 1955—56 mevsimini kapayış müsameresinde çok başarılı opera fragmanları sunan gençler, bütün aydın hemşerilerinin göğsünü kabartmıştı. Salonu inleten alkış yağmuru altında coşup sahneye fırlıyan Vali ve Belediye Reisi, gençleri tebrik etmiş ve 1956 Cumhuriyet bayramında Şehir operasının ilk temsilini müjdelemişti. 1956 Cumhuriyet bayramı da, 1957 Cumhuriyet bayramı da geldi geçti. Alkışlar ve bravolar arasında yapılan bir resmi vait, pek çabuk unutuldu.

Ne var ki, şehir operası'nın çıkmaza sokulmasının mesulü İstanbul Vali ve Belediye Reisi değil, Ankara Devlet Tiyatrosu Genel Müdürüdür. Kuruluş yıllarının zaruri aksaklıklarına yardım isteğine, bütün bir topluluğu dekor ve orkestrasına kadar tam kadroyla haftada iki gün İstanbul'a göndermekle cevap veren zattır. Kendi adının karışmayacağı hiç bir sahne sanatı hareketine tahammül edemediğinden devlet bütçesini muazzam zarara sokan ve genç seslerin bir hayli hırpalanmasına sebep olan genel müdürdür. İlk anda da istediği olmuş gibi. İstanbul Şehir operası lâfı unutuluverdi. Fakat gözden kaçan bir cihet daha var. Sanat ateşleri kısa müddet belki kullanabilir, ama tek bir kıvılcım bile kalsa, umulmıyan bir anda muhteşem alev yine yükselir. İstanbul Valisine ve Devlet tiyatrosu genel müdürüne tavsiye ederiz. Bir ilkokul'da sı ğıntı genç sanatçilerin ortaya çıkardığı İltravotore'yi bir görsünler. Bütün çelmelere rağmen, İstanbul şehir operası ateşini genç sanatçiler devamettiriyor.

Burhan ARPAD

FİKİR ve SANAT

Bir Alman kilise tiyatrosu

BURHAN ARPAD

Eser: Jedermann, Yazan: Hugo Von Hoffmannstahl, Topluluğun adı: ««Kammerspielkreis = Lübeck), Sahneye koyan: Walter Ruder, Oynıyanlar: Doris Marx, Ursula Ruder. Verena Schley, Hans Damaschke. Heinrich Hütmann. Erwin Kersen, Wolfgang Klose. (Alman Teutonia kulübü sahnesinde))

Avusturyalı şair ve tiyatro yazarı Hofmannstahl'ın (1874 1929) ünlü eseri Jedermann, pek eski yüz yılların bir kilise oyunundan mülhemdir. XIV. yüzyıl İngiliz kilisesinin Everyman temsilinin Jedermann'a ilham kaynağı olduğu yakın zamana kadar «söyleniyordu. En son tetkikler, bu ilham kaynağının bin yıl gerilere ve Hollanda kilisesine kadar uzandığını ileri sürmektedir.

Jedermann (herkes) dünya nimetlerinin ortasında türlü günahlar işleyip ahreti unutmuş bir insanoğlu, bir herkes'tir. Durumu gören Tanrı, ölüm elçisini gönderip Jedermann'ı öteki dünyaya aldırır. Karşısına birdenbire dikiliveren ölümle kendini toplıyan ve bütün yakınları tarafından yüzüstü bırakıldığını gören Jedermann'da yaptıklarına pişmanlık duyup Tanrıya sığınır ve imanı temsil eden bir meleğin yol göstericiliğiyle, öteki dünyanın yolunu tutar.

Hofmannstahl'ın iyi işlenmiş bir sahne şiiri halinde yazdığı Jedermann, konusundan da anlaşılacağı üzere, koyu bir hristiyanlık propagandasıdır. Dünya sahne edebiyatındaki şöhretini de, metin ustalığına değil, Avusturyalı büyük tiyatro adamı Max Reinhardt'ın (1873 - 1943) yepyeni bir anlayışla Salzburg festivalinde sahneye koymuş olmasına borçludur. Birinci dünya savaşının indirdiği ilk büyük darbe ile sarsılan Avrupa orta sınıfı, Salzburg şehri katedrali önünde ve ikindi üzeri başlayıp güneş batarken sona eren bu yeni mistik açık hava oyununda, geçici de olsa, bir avunma aramıştır. Salzburg festivalinde ve Max Reinhardt'ın rejisine sadık kalınarak temsil edilen Jedermann'lardan gayrısında, tiyatro san'atı bakımından bir özellik aramamak gerekir. Hattâ bir kaç yıldır bu yoldan ayrılıp Reinhardt'ın rejisi yerine Ernst Lothar'ın yeni bir reji denemesini ele alan Salzburg temsilleri bile, değerinden pek kaybetmiştir.

Alman kilisesiyle çok yakından alâkalı bir topluluk olan «Kammerspielkreiss - Lübeck» tiyatrosu» nun İstanbuldaki Jedermann temsili ise, ne bir dini tören temsiliydi, ne de bir modern deneme sahnesi oyunu. Metin de, Hofmanstahl - Reinhardt işbirliğinden hayli uzaklaşmıştı. Teutonia sahnesinin kifayetsizliği ve kadro darlığı da, aleyhte unsurlardı. Bu yüzden, şahısların sayısı yarıya azaltılmış ve aynı artist birkaç role birden çıkarılmıştı. Fakat bütün bu aleyhteki hususlar göz önünde bulundurulsa da, «Kammerspiele: Lübeck» tiyatrosunun, Avusturyalı Hofmannsthal'ı fazla Alman bir uslûpla oynadığı için yadırgamalı. Hem, Jedermann, ister Hofmanstahl'in eseri olarak ele alınsın ister se sadece bir dini tören temsili olarak kabul edilsin, yumuşak ve duygulu bir uslûpla oynandığı zaman dır ki, mânevi bir tesir yapabilir. Oysa, Teutonia sahnesinde gördüğümüz Jedermann, sert hareketlerle ve zaman zaman pek fazla bağırılan bir üslûpla oynandı. Hele ölüm karşısında çaresizlikle kıvranan Jedermann'ı canlandırmak için Erwin Kersenin bütün gırtlak gücüyle haykırması, Schiller'in ihtilâl ci piyesi «Haydutlar» daki Franz Mohr'a yakışırdı, ancak. Bütün temsilin, eserin havasına en uygun «u nunun imanı temsil eden Ursula Ruder verebildi. .

Otuz yıllık bir aradan sonra Türkiyeyi ziyaret eden ilk profesyonel Alman tiyatro topluluğunun, bir kilise topluluğu tarafı ağır da bassa, daha başarılı olması gerekirdi.

ÇAKARALMAZ HAFİYE — EFLÂTUN NURİ

YABANCILAR

YAZAN: **KEMAL BEKİR**

Edebî Roman — Tefrika No. 37

Sıtkının gözleri, onun kalın, yukardan aşağıya yumurta gibi uzayan dudaklarındaydı:

«Hıh, ya..» dedi. «Bana ya kız, ya istifa diyor, buna ne dersin, bakem..»

Galip ayrılmak ister gibi:

«Eyi oğlum..» dedi. «Zati ne zaman bi böyük sözü dinlediniz..»

«Neyi dinliyecektim?» diye başını salladı Sıtkı. «Bunu mu? Verecek miydim kızımı?... Sen de onun dayısısın, h abi utan bu lâfı etmeye..»

Galip bakışlarıyla onu ezmek istedi:

«Eyi.» dedi gene. «Seni buraya getirende kabahat..»

«Len, ağa, sen de emme de konuşuyon, ha?..» Konağı göstererek. «Gâri beni bura kodun deye senin kulun kölen mi olucekdim?..»

Galip tükürür gibi bir hâl aldı. Kasabada kendini bilir tanınırdı. Gayet yavaş bir baş hareketiyle:

«Sus!» dedi.

«Susmayacam.» diye başını kaldırdı Sıtkı. «Yetti gâri canıma.»

Galip az ilerleyip kafasını yana çevirerek:

«Cehennemin dibine kadar yolun var..» dedi. «Git, beğendiğini yap..»

Sonra gene yavaş yavaş yürüdü, gitti.

Sıtkının ağızı açılıp kapandı, kekeledi, söz aradı, bulamadı, ardından aceleyle:

«Tuh!» dedi.

Galip hafifce irkildi .duymuştu. O zaman Sıtkı hızla yürüdü. Toprak ayakları altında kayar gibi oldu. Gökyüzü çatladı, dört direk üstüne tutturulmuş bu yapı çatır çatır yıkıldı. Başını kaldırıp iki yanına bakınınca, her şeyi, sallana sallana gelip geçen insanlarıyla, duvarlarında, uçları yırtık Nevrozin ilânları yapıştırılmış evleri, dükkânlarıyla, kahveden gelen cızırtılı gramofon sesiyle bütün kasabayı kendine uzak buldu. Her şeyin çehresi değişmiş, yahut kendi kasabası gibi olmuştu.

Doğru evine gitti. Hasanla Mustafa komşu çocuklarıyla oynuyorlardı.

«Len, hade, eve girin..» diye bağırdı.

Çocuklar, babalarının her zamankinden başka türlü bağırdığını anlamış gibi süklüm püklüm oldular.

Sıtkı içeri girince, hayatta, kıpır, kıpır iş gören karısı aşağıya baktı. Adam merdivenden çıktı, kasketini attı:

«Gidiyoruz.» dedi, «istifa ettim.»

Ayşe dondu, kaldı. Şu ânda kocasının daha büyük üzüntüler içinde olduğunu düşünerek bir şey demedi, sormadı. Hattâ memnunmuş gibi:

«Eyi.» dedi.

Sonra hemen duvara sırtını verip oturan Sıtkıyı süzerek:

«Ekmek yiyecen mi?» dedi. «Sofrayı kuralım mı?»

«Kur..»

Ayşe seslendi:

«Kız. Münevver, Saadet! Hadin, bubanız geldi, sofrayı kurun..»

Kızlar hayata çıkıverdiler. Oğlanlar da gelmişlerdi.

Sofra kurulunca etrafına dizildiler.İki kız bir yanda, iki oğlan bir yanda, karı koca da karşılıklıydılar. Sıtkı kaşığı kaldırınca:

«Dürzüler..» diye söylendi. «Nelen bu?.. Etmediklerini komadılar..»

Ayşe hiç oralı gözükmüyor, kocasının damarına basmak istemiyordu:

«Ne zaman?» diye sordu.

«Şindi.» dedi adam. «Hepsinin suratına tükürdüm.. Ağanın da..»

Başka zaman olsaydı, Ayşe hemen sorup anlamak isterdi, şimdi sustu. Yalnız:

«Ne zaman gidiyoz?» diye tekrar sordu.

Çocuklar bakıştılar, başka zamanki gibi biribirlerini dürtüklemiyorlardı.

«Nere ana?» dedi Mustafa.

Kadın bunu duymadı bile. Kocasını süzüyordu. Münevverle Saadet de bir analarına, bir babalarına bakıyordular.

Adam lokmaları hırsla çiğnerken:

«Hemen.» dedi. «İki üç gün sonra..»

Ayşe pek çabuk anladı ki, bu yatışması kolay bir öfke değildi. Gözleri yaşardı, belli etmeden elinin tersiyle sildi. Sıtkı onu görünce yüreğinde kara bir nokta belirdi. Bunu kendini yiyen bir öfkeyle eritmek istedi:

«Ağlama, kız.» dedi. «Aç açık kaldığımız yok ya... Evimiz durup durur...»

Münevver anasının yanındaydı, elini uzatıp dürtükledi, entarisini çekti:

«Ana, nereye gidiyoz?» dedi.

Saadet de, kaşığı uzatırken başını kaldırdı:

«Ana, nere?» diye sordu.

Ayşe, ağlamasının belli olmasına aldırmadı, burnunu çekti, gözlerini sildi:

«Siz ekmeğinizi yeyin, kızım.»

Sonra tekrar, burnunu çekti, gözlerini sildi.

XVI

Bir sabah, gün doğarken, kapıya bir yaylıyla, bir yük arabası geldi.

Sandık, sepet, denk edilmiş yatak, yorgan, ne varsa merdivenin aşağısına istif edilmişti. İzzet, karısı, Sıtkı, Ayşe denklerin üstüne oturmuştular. Münevverle Saadet kıyıdaydı. Kör Hafız merdivenin alt basamağına ilişmiş, hiç sesi çıkmıyordu. Hasanla Mustafa bir yolculuk sevinci içinde içeri, dışarı girip çıkıyorlar, ötekiler, yana yakıla ortak hatıralarını konuşuyorlardı.

Sıtkı araba tıkırtısını duyunca doğruldu:

«Eh, geldi, işte.» dedi.

Hasan da koşarak girdi:

«Buba, yaylı geldi.» dedi.

Hepsi de ayağa kalktı, Biri genç, biri orta yaşlı iki arabacı kapıda göründü. Sıtkı:

«Şunları yükleyelim.» dedi.

Denkleri uçlarından tutup arabaya attılar. İzzet de telâşlı telâşlı ileri geri koşturuyordu. Ayşe:

«İzzet Efendi, Allâsen, sen otur.» diyordu.

İzzetin karısı Hayriye de:

«Nolucak Ayşânım, varsın götürsün.» diyordu.

Oğlanlar yaylıya binmişlerdi bile. Komşular kapılara çıkmışlar kimi çocuğunun ellerine yapışmış, kimi kucağına almış, bakıyordular. Bir ikisi arabaya yaklaşmış, yardım etmek ister gibi bir sepetin ucundan tutuyor;

(Devamı var)

Keço, tekenin tos vurmasıyle yaralandı

Zeytinburnu, Yenidoğan Mahallesinde 39 uncu sokak ve 76 sayılı evde oturan 55 yaşındaki Halil Keço Yeşiltepede keçilerini otlatırken tekenin tos vurması ile kasıklarından yaralanmış ve tedavi için Cerrahpaşa hastanesine kaldırılmıştır.

BUGÜNKÜ HAVA

Yeşilköy Meteoroloji İstasyonunun tahminlerine göre bugün şehrimiz ve civarında hava parçalı çok bulutlu ve zaman zaman yağışlı geçecektir. Rüzgârlar poyrazdan kuvvetlice esecektir. Dünün en yüksek harare ti + 28, en düşük ise + 13 santigrat olarak kaydedilmiştir.

TAKVİM 6 KASIM 1957 ÇARŞAMBA

AY 11 — GÜN 30 — HIZIR 185
RUMÎ 1373 — EKİM 24
HİCRÎ 1377 — Rebiülâhir 13

	Vasati	Ezanî
SABAH	06.37	01.37
ÖĞLE	11.58	06.57
İKİNDİ	14.42	09.42
AKŞAM	17.00	12.00
YATSI	18.44	01.33
İMSAK	04.57	11.55

Gazetemize gönderilen yazılar ve resimler basılsın basılmasın iade edilmez.

Giresundaki hâdisenin muhakemesi dün sona erdi

29 Ekim gecesi yapılan nümayiş yüzünden mahkemeye verilen C.HP. İl Başkanı Dr. Galip Zaimoğlu ile Mustafa Faizoğlu beraet ettiler

Hususi Muhabirimizden

Giresun 5 — 29 ekim salı gecesi şehrimizde bayram şenlikleri yapılırken bir hâdise olmuştu. Halk Partisi binası önünde davul zurna ile hora tepmekte olan 100 kişilik bir kalabalık, aralarına C.H.P. il başkanı doktor Galip Zaimoğlunu da davet etmişler ve bilâhare oyun oynamak üzere Belediye meydanına hareket edilmiştir. Bayram olması dolayısiyle yolların kalabalık olmasından, kalabalık çok büyümüş, önde davul zurna «yaya-ya şaşaşa İsmet Paşa çok yaşa, Cumhuriyet çok yaşa, Türk milleti çok yaşa» diye bağırarak ilerliyen kalabalık Depoyda doktor Galip Zaimoğlu omuzlarda kaldırılmıştır. 4—5 bin kişiyi bulan kalabalık bir insan seli halinde tezahürat, şenlik yaparak Zaimoğlunu omuzda Gazi caddesine inip Belediye meydanına gelmiştir. Emniyet müdürü yol boyunca birkaç defa kalabalığı durdurmağa çalışmışsa da yürüyüşü durdurmaya imkân olmamıştır.

Gazi caddesinde yol boyunca evlerden pencereye çıkanlar da şenlik yapan kalabalığı alkışlamışlardır. Belediye meydanına varılınca jandarma er okulundan alınan erler ve jandarma merkez kumandanlığındaki devriyeler ve polisler tarafından topluluğun dağıtılması için müdahalede bulunulmuş, bu arada doktor Galip Zaimoğlu da topluluğa hitaben: «Biz kanunlara ve nizamlara hürmet eden partiyiz. Dağılınız» diye ricada bulunmuştur.

Vaka mahalline vali ve cumhuriyet müddeiumumisi gelmiş, ufak tefek bazı hareketlerden sonra kalabalık nihayet inzibat kuvvetleri tarafından dağıtılmış ve doktor Zaimozlu ile toplantıyı tertip ve idare ettiği iddia olunan Mustafa Faizoğlu savcılığa celbedilip gece saat 3.30 za kadar ifadeleri alınmıştı.

O gece bu hâdiseden sonra bayram şenlikleri tatil edilmiş ve sokaklarda sıkı inzibat tedbirleri alınmıştı. Doktor Galip Zaimoğlu ile Mustafa Faizoğlu toplantı ve gösteri yürüyüşleri hakkındaki kanunu ihlâl ettikleri iddiasiyle mahkemeye verilmişlerdi.

Çarşamba günü ilk duruşma yapılmış ve 13 şahidin dinlenmesi ve maznunların sorgularının yapılması 6 saat sürmüştü. Duruşma cumaya talik edilmişti. Cuma günkü celsede yeniden şahitler dinlenmiş ve C.H.P. lileri avukat Salâhattin Güvenç, avukat Naim Şenyurd ve avukat Şaban Mahmut Ersöz Kelepelioğlu müdafaa etmişlerdir. Neticede, asliye ceza hâkimi hâdisede bir siyasî maksat olmadığına ve topluluğun bayram şeklinde bir gösteri yürüyüşü olmadığına dair kâfi delil bulunmadığından Galip Zaimoğlu ile Mustafa Faiz oğlunun beraetlerine karar vermiştir. Hâdisenin hemen akabinde neşir yasağı konduğu için bu hâdise gazetelerde yazılmamıştı. Duruşma sırasında avukat Şaban Mahmut Ersözün talebiyle mahkeme neşir yasağını kaldırmıştır.

İtalya Cumhurreisi Geliyor

Hususi Muhabirimizden

Ankara, 5 — Türkiyeyi resmen ziyaret edecek olan İtalya Cumhurbaşkanı Giovanni Gronchi ve eşi, 11 Kasım Pazartesi günü saat 14.30 da özel bir uçakla Ankaraya gelecektir. Misafirleri hava alanında Cumhurbaşkanı Bayar ve eşi karşılayacaklardır.

Öğleden sonra Anıt-Kabri ziyaret edecek olan misafir Cumhurbaşkanı, aynı akşam Celâl Bayar tarafından şerefine bir akşam yemeği verilecektir.

Ertesi gün, misafirlerin kaldıkları Hariciye köşkünde tertip edilecek bir törenle misafir Devlet Reisine Ankara şehri fahri hemşerisi payesi tevcih edilecektir. Saat 11 de ise Ekselâns Gronchi, Cumhurbaşkanı Bayar, Başbakan Menderes, İtalya Başbakan Yardımcısı ve Dışişleri Bakanı İuseffa Tella, Devlet Bakanı Zorlu, Genel Sekreter Melih Esenbel, İtalyanın Ankara Büyükelçisi ve Roma Büyükelçiliğimiz Cevat Açıkalının katılacağı önemli bir toplantı yapılacaktır.

Çarşamba günü misafirler şerefine sabahleyin hipodromda yapılacak geçit resminden sonra, Ankara Üniversitesinde yapılacak bir törenle Ekselâns Gronchi'ye Hukuk Fakültesi Fahri Doktorluk pâyesi verilecektir.

Saat 17.30 da iki devlet mümessilleri arasında bir toplantı daha yapılacak ve saat 21 de Ankara palasta verilecek resmi kabulden sonra misafirler özel bir trenle İstanbula hareket edeceklerdir.

İtalya Cumhurbaşkanı Gronchi ve beraberindekiler Cuma günü saat 10 da özel bir uçakla İtalya'ya müteveccihen İstanbuldan ayrılacaklardır.

Eisenhower Kabinesi Toplanıyor

Associated Press

Washington 5 — Başkan Eisenhower, kabinesini bugün özel bir toplantıya davet etmiştir. Beyaz Saray, hükûmetin gelecek seneki harf programlarını gözden geçireceğini ve Sovyetlerin ikinci sun'î peykleriyle ilgili olmadığını açıklamıştır.

Bununla beraber masraf programlarını gözden geçirirken Sovyet ilmî gelişmelerinin nazarı itibara alınmamasının zor olduğuna işaret edilmiştir.

ÇEKOSLAVAKYA BAŞKANI HASTALANDI

Viyana, 5 (A.P.) — Pragda, dün Başkan Antonin Zapotocky'nin ciddî bir şekilde hasta» olduğu açıklanmıştır.

Radyo 72 yaşındaki komünist başkanın hastalığının mahiyetini açıklamamış, fakat kendisinin bir «devlet sanatoryomuna» kaldırılmış olduğunu bildirmiştir.

Pamuk Fiatları Artıyor

Hususi Muhabirimizden

İzmir, 5 — Pamuk piyasası bugün de oldukça hararetli geçmiş, fiatlar çok yükselmiştir. Aralık vâdeli pamukların 593 kuruştan muamele görmesi bu işle ilgisi olanları hayrete düşürmüştür. Fiatların önümüzdeki günlerde daha da artacağına muhakkak olarak bakılmaktadır.

Sovyetler Silâhsızlanma Tâli Komitesinden Çekildiler

Associatedd Press

Birleşmiş Milletler, New York 5 — Sovyetler Birliği, dün B. Milletler Silâhsızlanma Tali Komitesinin çalışmalarından çekildiğini açıklamıştır. Tali Komitenin üyeleri, B. Amerika, İngiltere, Fransa, Kanada ve Sovyet Rusyadır.

Sovyet delegesi Kuznetsov vasıbir gelecekte silâhsızlanma konuşmalarının cereyan etmiyeceğini göstermektedir.

Kuznetsov, hükûmetinin silâhsızlanmaya adım adım ulaşılabileceği kanaatinde olduğunu söylemiş ve Batılı devletleri «daima karşı teklifler yapma ve silâhsızlanma meselesini müsbet bir şekilde halledecek teklifleri baltalamakla» itham etmiştir.

TÜTÜNCÜLER ŞEHRİMİZDE TOPLANACAK

Hususi muhabirimizden

İzmir, 5 — Şehrimizde tütün ihracatı ile ilgili çevreler, Türkiye Tütüncüler Federasyonu tarafından önümüzdeki hafta İstanbuda yapılacak olan toplantıya büyük ehemmiyet vermektedirler. Bildirildiğine göre, bu toplantıda Rusya ile peyklerinin Türk tütün fiatlarını düşürmek üzere başvurdukları tertipler gözden geçirilecek ve bunlara karşı alınması gerekli tedbirler araştırılacaktır.

Bir Amerikan filosu İzmire gelecek

İzmir, 5 (Hususî) — Amerikan donanmasına mensup 5 harp gemisinden müteşekkil bir filo 7 Kasım Perşembe günü sabahı limanımıza gelecektir. İzmirde birkaç gün kalacak olan misafir denizcileri şehri ve turistik yerleri gezeceklerdir.

44 D. P. li Hür. P. ye geçti

Ankara, 5 (Hususî) — Gülveren Ocak Başkanı Abdullah Gönüldaş ile 43 arkadaşı D.P. den istifa ederek Hür. P. sine geçmişlerdir.

İsmail İşmenin bir oğlu oldu

Tülün İşmen ile, arkadaşımız Y. Müh. İsmail İşmen'in bir oğulları olmuş ve küçüğe Mehmet ismi verilmiştir. Mes'ud anne ve babayı tebrik eder, küçük Mehmede uzun ömürler dileriz.

FUAT ARNA'NIN İFADESİ ALINDI

Hususi Muhabirimizden

Hususi muhabirimizden

Ankara, 5 — C.M.P. Genel Başkan Vekili Fuat Arnanın bugün saat 11 de seçimlerden önce yapılan C.M.P. Kırşehir mitinginde çıkan hâdiselerle ilgili olarak Ankara Cumhuriyet Müddeiumumiliğince ifadesi alınmıştır.

SABAH GAZETESİ KÂĞITSIZLIKTAN DÜN KAPANDI

Hususi Muhabirimizden

Ankara, 5 — 61 gündenberi şehrimizde yayınlanmakta olan Sabah gazetesi, kâğıt tahsis edilmediğinden bugün kapanmıştır. Gazetenin yayınına son vermesiyle 46 işçi açıkta kalmıştır.

Rockefeller, İstanbul Senfoni Orkestrasına Yardım ediyor

Associated Press

Newyork, 5 — Rockefeller Yardım Fonu İdarecileri, dün İstanbul Senfoni Orkestrasına müzik enstrümanları alabilmesi için 40 bin dolar vereceklerini açıklamışlardır.

Markiz sahibi Mahkûm oldu

Avadis Ohanyan Çakır, 18 ay hapse, 5000 lira para cezasına ve 5 yıl ticaretten men'e hüküm giydi

Beyoğlundaki Markiz pastahanesinin sahibi Avadis Ohanyan Çakır dün Topiu Millî Korunma mahkemesindeki duruşması sonunda; 18 ay hapse, 5000 lira para cezasına ve beş sene de ticaretten mene mahkûm edilmiştir.

Avadis Ohanyan Çakır, fazla fiat ve eksik gramajda pasta satmak suçundan yargılanmakta idi.

Toplu Millî Korunma mahkemesinin bu kararına Avadis Ohanyan Çakırın, daha önce tecil edilen bir ay hapis ve 90 lira para cezası mahkûmiyeti de eklenecektir.

B. M. KONUŞMALARI SONA ERDİ — Bilindiği gibi gerek Suriye'nin gerekse Japonya'nın ileri sürdükleri teklifleri geri almaları üzerine B.M. deki Suriye müzakereleri sona ermiştir. Resim (Soldan sağa) Seyfullah Esin, Amerikan delegesi Lodge, Selim Sarper ve İngiliz delegesi Sir Dixon bir arada görülüyor.

SURİYE MISIR KUVVETLERİ MÜŞTEREK MANEVRA YAPTI

Suriye B.M.'e yaptığı şikâyetinden vazgeçmiş. Ürdün radyosu Nâsır'ı tahta kılıçlı bir Don Kişot'a benzetiyor

Associated Press

Şam, 5 — Suriyenin Türkiyeden gelen bir istilâ tehlikesine maruz bulunduğunu ileri sürmesi üzerine 13 Ekimde Mısırın bu memlekete gönderdiği takviye kuvvetleri ile Suriyeli birlikler ilk karma manevralarını yapmışlardır.

Yerli basında çıkan haberlerde 3 saat süren topçu manevrasının «Suriye şehirlerinden birinin yakınlarında cereyan ettiği» tabikatta tank savar silâhlar ve uzun menzilli top lar kullanıldığı kaydedilmiştir.

İdari makamlar tarafından teyid edilmeyen bu basın haberlerine göre «büyük bir başarıyla» cereyan eden bu tatbikatta Suriye ordusu Kurmay Başkanı Tümgeneral Atif Bizri ve müşterek komutanlığa mensup subaylar hazır bulunmuşlardır.

Suriyeli idareciler, Türk kuvvetlerinin Suriye hududu civarından geri çekilmelerine kadar müdafaa tedbirlerine tevessül edileceğini ısrarla belirtmişlerdir.

SURİYE, SEMALARINDAKİ YABANCI UÇAKLARA ATEŞ AÇACAK

Şam, 5 (T.H.A.) — Arap Haberler Ajansının bildirdiğine nazaran Suriye silâhlı kuvvetlerine, Suriye semalarını ihlâl edecek bütün yabancı uçaklara ateş açılması için emir verilmiştir.

Aynı ajansın, Suriye resmî makamlarına atfen ilâve ettiğine göre, Suriye hükûmeti, Birleşmiş Milletler Genel Kurulunda Türkiye aleyhinde yapmış olduğu şikâyetinden, Türk hükûmetinin, Suriye hududundaki kuvvetlerini geri çekeceği ümidi ile vazgeçmiştir.

Diğer taraftan, bu sabahki Şam gazeteleri, dün Lazikiye bölgesinde uçan ve Suriye uçaksavar toplarının ateşine maruz kalan hüviyeti meçhul uçakların, Suriye ve Mısır birliklerinin mevzilerini tesbit için keşif yapan Türk uçakları olduğunu iddia etmektedirler.

ÜRDÜN RADYOSU, NASIRA «TAHTA KILIÇLI DONKİŞOT» DİYOR

Amman, 5 (AP) — Ürdün hükûmet radyosu dün gece Başkan Nâsırı Ürdüne karşı yeni komünist yalanlarından ibaret bir «kampanya» açmakla itham etmiştir.

Radyo, Mısır liderlerinin İsraille gizli gizli temaslarda bulunduklarına dair ellerinde vesaik olduğunu söylemiştir.

Radyo, Nâsıra şahsî hücumlarda bulunmuş ve Tahta Kılıçlı bir Don Kişota benzetmiştir.

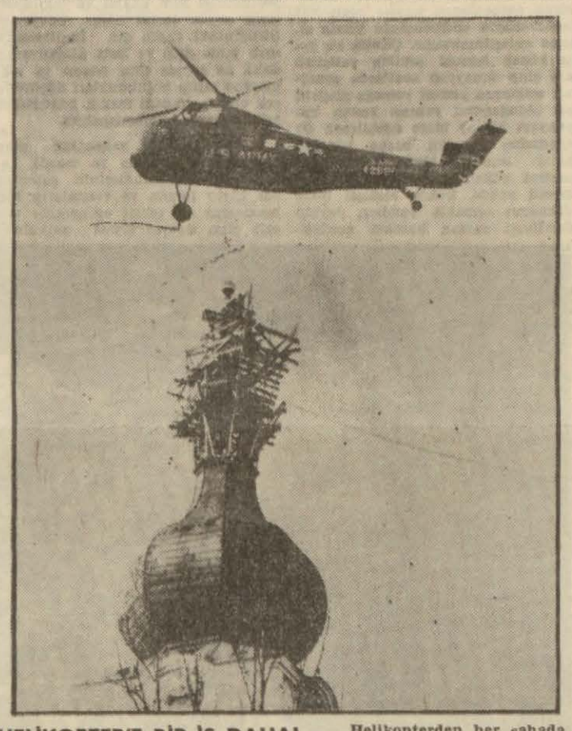

HELİKOPTER'E BİR İŞ DAHA! — Helikopterden her sahada istifade edilmektedir. Bu sayede yüzlerce hayat kurtaran helikopter resimde bir kilisenin haçını kuleye yerleştirirken görülüyor.

Macar yazarlarının durumu belli değil

Anadolu Ajansı

Budapeşte, 5 — Budapeştede gizli celsede cereyan etmekte olan Macar yazarları muhakemesinin karara bağlandığına dair dünkü rivayetler bugün teyid edilmemiştir. Tahmin edildiğine göre, karar verilmek üzere iken son dakikada verilen bir emirle kararın tefhimi tehir edilmiş ve bu mesele de bütün bütün bir esrar perdesine bürünmüştür.

ÖLÜM

Ortaklığımızın çok değerli üyesi

Y. M. Argun SAKOL

en iyi eserlerini vermekte olduğu bir çağda hayata gözlerini yumdu.

Cenazesi bugün ikindi namazından sonra Kadıköy Osmanağa Camiinden alınarak Karacaahmet mezarlığına gömülecek.

Acılar içindeki ailesine, bütün yakınlarına başsağlığı dileriz.

MİDA
Mimarlık Bürosu

★

ÖLÜM

Merhum Operatör Cemil Beyin torunu, Doktor Agâh Sakol ve İffet Sakol hanımefendinin oğlu, Mida Mimarlık Şirketi sahiplerinden

Y. Mimar Argun Sakol

çok genç yaşta hayata gözlerini yummuştur. Cenazesi bugün ikindi namazından sonra Kadıköy Osmanağa Camiinden kaldırılarak Karacaahmet aile kabristanına gömülecektir.

Kederli ailesine sabır, merhuma Tanrıdan rahmet dileriz.

Takas, tütüne de teşmil edildi

Yapılan görüşmeler neticesinde, Ziraat Bankası elinde bulunan Karadeniz menşeli 1954 mahsulü tütünlerden bin tonluk bir partinin ihracı mukabilinde Türk demir döküm fabrikaları Anonim şirketinin kendi ihtiyaçları olan ham maddelerin ithaline izin verilmiştir.

Ayrıca serbest dövizle satışları mümkün olamıyacağı kanaatine varılan 1954 ve daha eski yıllar mahsulü 3.102 ton tütünün sanayicilerin ihtiyacı olan ham madde mukabilinde ihraçları uygun görülmüştür.

İthal edilecek ham maddelerin sanayicilerin altı aylık ihtiyaçlarından fazlası, diğer ihtiyaç sahiplerine verilecektir.

İthal edilecek maddelerin devir ve satışı yasaktır. İthalâtı yapacak firmalar, ilgili sanayi odasından ihtiyaç vesikası almak suretiyle Merkez Bankasına müracaat edeceklerdir.

Beşiktaş antrenman yaptı

Beşiktaş haftanın ikinci idmanını yarın saat 14.30 da yapacaktır. Takım muhtemelen ikinci kümeden bir takımla cumartesi günü Şeref Stadında bir antrenman maçı oynayacaktır.

Bölükbaşının Duruşması Bugün yapılıyor

Hususi Muhabirimizden

Ankara, 5 — Büyük Millet Meclisini tahkir ettiği iddiasiyle hakkında dâva açılan C.M.P. Genel Başkanı ve Kırşehir Milletvekili Osman Bölükbaşının ikinci duruşması yarın saat 9,30 da İkinci Ağır Ceza Mahkemesinde yapılacaktır.

Bölükbaşının avukatları, yarınki duruşma ile ilgili olarak C.M.P. Genel Merkezinde bir toplantı yaparak muhtelif kararlar almışlardır. Avukatlar yarın saat 8 de bir toplantı daha yapacaklardır.

Hükûmetin istifası, resmî gazetede yayınlandı

Ankara, 5 (Hususî) — Seçimlerin yenilenmesi üzerine hükûmetin istifa ettiğini bildiren Başbakanlık tezkeresi ile istifanın kabul edildiğini, yeni hükûmet kuruluncaya kadar eski hükûmetin vazifesine devam etmesini bildiren Cumhurbaşkanlığı tezkeresi bu günkü resmî gazetede yayınlanmıştır.

Ayrıca, Adalet ve Çalışma Bakanlarının seçimleri kaybetmesi yüzünden boşalan Bakanlıkların da vekâleten idaresine dair tezkereler de resmî gazetede yayınlanmıştır.

KISACA

İMAR SERÜVENİ

Nasıl sona ereceği önceden kestirilemeyen hareketlere serüven denir. Onun için İstanbul'un son aylarda sahne olduğu yıkım yapım işlerine serüven adını veriyorum. Çünkü en yetkililer bile bu işin nasıl biteceğini bilmiyorlar. Bu arada şehirli de serüvenin sonunu merakla, heyecanla bekliyor. Hemen hergün Beyazıt meydanından bir iki defa geçiyorum. Her defasında da tanınmaz hale gelen meydanı hüzünle seyretmekten kendimi alamıyorum. Beyazıt meydanı, dilim alışmış bu söze. Yoksa Beyazıt çukuru demek gerek. Metrelerce kazılan bu koca çukurun içinden nasıl çıkılacak anlıyamıyorum. Birisi kalkıp mimar mısın, şehirci misin de diyebilir. Ama bunca yıldır yaşadığımız, sevdiğimiz bir şehrin kaderiyle ilgilenmek hepimizin görevi.

Bu yıkım yapım çalışmaların dan henüz yapım bölümüne geçmiş değiliz. Şimdilik yıkım hızla sürüp gidiyor. Şu serüven yüz akıyle bittiği takdirde de şehrimiz eskisinden daha iyi, daha güzel bir görünüşe kavuşacak mı? Fazla umut besleyemiyorum. Alışageldiğimiz Beyazıt meydanının eski halini çok arayacağız gibime geliyor. Dünyanın masrafı, yüzlerce işçinin emeği, yüzbinlerce şehirlinin yol ve taşıt sıkıntısı boşa gidecek. Hiç gereği yokken koskoca caddelerin, meydanların alçaltılıp yükseltilmesinden ne fayda elde edilecek, bunu her vatandaş kendi kendine soruyor. Dar yollar genişletilebilir, biçimsiz meydanlar açılabilir, tıkanıklık giderilebilir, ama yedi tepe üzerine kurulmuş bir şehirde meyilleri, yokuşları düzeltmeye kalkmak bile bile bir çıkmaza sapmak olur. Varsın bazı caddeler de meyilli kalsın. İstanbulu ova şehirlerine benzetmeye imkân var mı? Her şehir kendi tabiî imkânlarıyla güzeldir, çekicidir. Caddeleri indirip kaldırmakla vakit geçirmek boşuna para ve enerji harcamaktır.

İstanbul'un kendine göre özellikleri vardır. Onu herhangi bir Avrupa şehrine benzetemeyiz, benzetmemeliyiz. İstanbul'un kişiliğini değiştirmeye kimsenin hakkı yoktur. İmar hareketinin sorumluları bu kişilige büyük bir dikkat ve itina göstermelidirler. Yalnız Beyazıt çukuru bile insanı üzmeye yetiyor. Hele kışın yaklaştığı şu günlerde yağmur ve karın Beyazıt çukurunu ve onun gibi henüz harabelikten kurtulamıyan sokakları, caddeleri nasıl bir batıklık haline getireceğini düşünmemek imkânsız. Neyse bir kere olan oldu. Bu yıkım yapım serüvenine giriştik. Hiç degilse bu serüvenden bir an önce ve başarıyle kurtulmaya çalışalım.

OKTAY AKBAL

Kıbrıs'ta sulhun tesisi EOKA'nın arzusuna bağlıymış

Associated Press

Londra 5 — Kıbrıs valiliğinden istifa eden Mareşal Sir John Harding, adada sulhü tesis etmek için yapılan mücadelenin henüz sona ermediğini söylemiştir.

Harding, Londra hava alanında gazetecilere «Birleşmiş Milletlerdeki müzakereler arzularına uygun bir şekilde cereyan etmediği taktirde EOKA tedhişçileri yeniden başlıyacakları tehdidini savurmuşlardır» demiştir.

Öte yandan Kraliçe Elizabeth bugün an'anevî merasimle İngiliz parlâmentosunu açmıştır.

Kraliçe Elizabeth açış nutkunda Kıbrıs meselesine de temas ederek İngiliz hükûmetinin bu mesele hakkında noktai nazarını kısaca izah etmiştir.

Buna göre, İngiliz hükûmeti Kıbrıs meselesine hakkaniyete uygun ve devamlı bir hal çaresi aramağa çalışacaktır.

Vatan partisi Genel Başkanı Tevkif edildi

Vatan Partisi genel başkanı Hikmet Kıvılcımlı dün Eyüp sulh ceza mahkemesindeki sorgusundan sonra tevkif edilerek cezaevine gönderilmiştir.

Bu partinin başkanı iddiaya göre, geçen seçimler arifesinde, Eyüpte yaptığı propaganda mahiyetindeki konuşmasında komünizm lehinde sözler söylemiş ve dini, siyasete âlet etmiştir.

SPAAK TÜRKİYE'YE GELİYOR

Londra 5 (T.H.A.) — NATO genel sekreteri Spaak, İngiliz hükûmeti ile görüşmelerde bulunmak üzere bugün buraya muvasalat etmiştir. Genel sekreter Spaak, burada beş gün kalarak bu müddet zarfında NATO Vekiller Konseyinin gelecek ay Pariste yapacağı toplantı ile ilgili olarak müzakerelerde bulunacaktır.

Spaak, İngiltereden sonra NATO devletlerinin başkentlerini bu arada Türkiyeyi de aynı maksatla ziyaret edecektir.

RUSYA İRAN'A ARABULUCULUK TEKLİF ETMİŞ

Associated Press

Moskova 5 — Sovyet basınının bugün açıkladığına göre, Sovyet Cumhurbaşkanı Klementi Voroşilof, İran Şahına müracaat ederek, Türk - Suriye hudut ihtilâfında Türkiyeye karşı kendilerini mânen desteklemesini istemiştir. Fakat bu talep İran Şahı tarafından reddedilmiştir.

İzvestia gazetesi bugün iki devlet reisi arasında teatî edilen mektupları neşretmiştir. Voroşilofun mektubu 17 eylül, Şahın cevabıysa 15 ekim tarihlerini taşımaktadır.

Şah verdiği cevapta, barış için çalışmağa hazır olduğunu, fakat Türklerin hududtaki yığınak hâdisesini gayet açık bir şekilde müteaddit defalar açıklamış olduğundan bu konuda yapılacak bir şeyin bulunmadığına kani olduğunu bildirmektedir. Şaha göre, Türkiyenin Suriyeye karşı hiç bir tecavüz emelleri gütmediği aşikârdır.

FELIX GAILLARD KABİNESİ HAZIR

Anadolu Ajansı

Paris 5 — Felix Gaillard, dün gece yarısından biraz sonra basına beyanat vererek «kabinem kurulmuştur. Fakat hükûmetin teşekkül şeklini evvelâ Cumhurbaşkanına bildirmek istiyorum» demiştir. Felix Gaillard, daha sonra kabinede Başvekil de dahil olmak üzere 17 vekil bulunduğunu söylemiş ve hükûmeti sosyalistlerden 4, cumhuriyetçi halk hareketinden 3, müstakillerden 3, radikal sosyalistlerin valois kolundan 2 ve diğer partilerden de 4 vekilin teşkil edeceğini açıklamıştır.

Hükûmette ayrıca 12 müsteşar vardır. Fakat hiç bir âyân üyesi yoktur. Birçok âyân üyeleri müsteşarlar arasında tayin edilecektir. Sağlık müsteşarlığı ayrı bir vekillik haline getirilmiştir.

Felix Gaillard hükûmet listesini cumhurbaşkanına sunmak üzere Rene Coty ile görüşeceğini söylemiştir.

Meyva kestikten sonra tekelenen bıçakları...

...Fay Temizleme Tozu tertemiz ve pırıl pırıl yapar. Islak bir bez üzerine bir miktar FAY döküp bununla kararıp tekelenen çatal, bıçak, kaşık ve alüminyum eşyayı şöylece silmek ve sonra bol sudan geçirmek kâfidir.

FAY bilûmum balaşık kaplarını, islî tencerelerî, tavaları yeni gibi temizler. FAY Temizleme Tozu banyo, lavabo, mermer, çinî ve emaye eşyayı temizler ve parlatır.

fay herşeyi DAHA İYİ temizler

Beyoğlunda ATLAS Sinemasında bütün hasılât rekorlarını kıran

DÜNYANIN EN MUAZZAM

ZARA HAN

Şaheserler şaheseri filmin
Renkli ve Türkçe sözlü nüshası
Bugün matinelerden itibaren
İzdihamın önüne geçmek için İstanbulda
4 sinemada birden
1 — ŞEHZADEBAŞI: YENİ
2 — ÇEMBERLİTAŞ
3 — KOCAMUSTAFAPAŞA: İSTANBUL
4 — KASIMPAŞA: ZAFER
Sinemalarında

RENKLİ

Yeni AR Sineması

HERŞEY SENİN İÇİN

(All That Heaven allows)

JANE WYMAN - ROCK HUDSON

Muvaffakıyetle 2. nci haftasına girdi.

İlâveten: En son dünya havâdisleri

HOŞ MEMO – Halt etmişler..

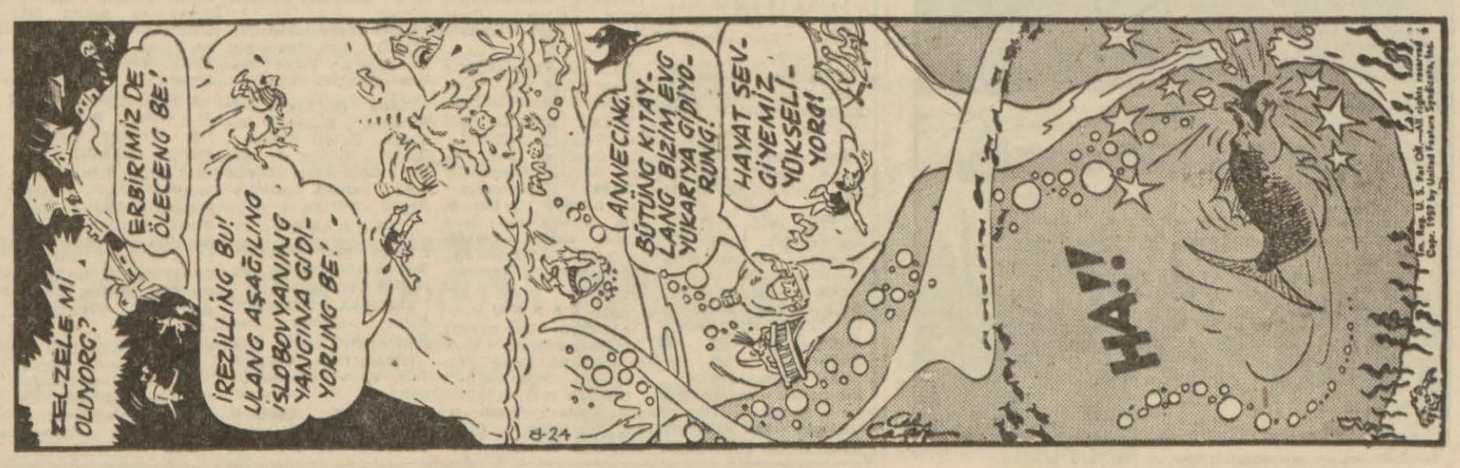

İkinci sun'î peyk

Peyklerin yüksek mâliyeti bunların füzelerle ilgili olduğunu gösteriyor

Bundan üç yıl önce, gene bir Ekim günü Roma'da toplanan ilmî sosyeteler konferansı aldığı bir kararda atmosferin üstündeki boşluğun tanınması için sun'î peyklerin uçurulmasını karar altına alıyordu.

Konferansa katılan Amerikan heyeti ise bu hususu Amerikan hükûmetine kabul ettireceğini umduğunu ileri sürüyordu. Nitekim 1955 yılının bir Temmuz günü Eisenhower Beyaz Sarayda gazetecilere Roma'da alınan kararın tatbik sahasına konacağını açıklıyordu. Amerika 1957 yılında saatte 18 bin mil sür'ati olan ve günde 672 bin kilometre katedebilecek bir sun'î peyk fırlatacaktı. Amerikan Reisicumhuru alınan malûmatın bütün dünya milletlerine eşit olarak dağıtılacağını, peykten endişe edilmemesi lâzım geldiğini açıklıyordu.

Gazeteler bu haberi büyültüyor, sütun, sütun yazılar yazılıyordu. Kruşçev ise şimdi şöyle diyor: «Biz yumurtlamadan ötmeyiz.»

Amerikan sun'î peyki «Vangard» çalışmaları, Eisenhowerin basına yaptığı beyanatla başlamıştı. Bu projeye çalışanlar Amerikalı birinci dereceli âlimlerin (V2 nin bulucusu Wernher Von Braun gibi) kendilerine verileceğini umdular. Fakat yanıldılar. Ordu günün en muazzam roketi Jupiter'i, sun'î peyk'e çalışanların emrine vermekten çekinmişti...

Kendilerine 20 milyon dolarlık bir bütçe ayrılmış zamanla bu 100 bine çıkarılmıştı fakat ihtiyaç yarım milyar doların üstündeydi Vangard'a çalışan Amerikalıların iddiasına göre bütün imkânlar temin edilseydi, Amerikan sun'î peyki bir yıl evvel havada olacaktı...

İlk Sovyet Sun'î Peyki

İlk sun'î peykin boşluğa fırlatılmasının doğurduğu tepkiler sona ermeden, Sovyetlerin Bolşevik ihtilâlinin 40 ncı yıldönümünün yaklaştığı bir tarihte ikinci peyki başarı ile boşluğa fırlatmaları bütün dünyanın dikkatini Sovyetler Birliğine çekmiş bulunmaktadır.

Sun'î peyk'in boşluğa fırlatılması kendi başına tabiata daha fazla hâkim olmak yolunda atılmış bir adım olarak taşıdığı değerden başka delâlet ettiği mâna bakımından da son derece önemlidir. Bugün için sun'î peyk'in başarı ile boşluğa fırlatılması boşluk ve yıldızlar âlemi hakkında bilgi elde edilmesinden başka pratik bir fayda sağlamamaktadır. Fakat sun'î peyk'in fırlatılması iki gerçeğin meydana çıkmasına sebep olmuştur. Bunlardan biri Sovyetlerin kıtalararası güdümlü füzeler imâlinde ve bunların kullanılmasında Batılılardan ilerde olduğu ve ilmî araştırmalarla teknik bakımdan üstünlüğü ele geçirdiğidir. Boşluğa fırlatılacak peykin beher kilosu için onu fırlatacak roketin ağırlığına bir ton ilâve edilmesi gerekmektedir. Sovyetler tarafından ilk olarak fırlatılan peykin 90 kilo ve ikincinin 508 kilo civarında olduğu düşünülecek olursa bunları fırlatmak için Sovyetlerin cidden muazzam bir fırlatıcı rokete sahip oldukları kendiliğinden anlaşılmaktadır. Amerikalıların boşluğa fırlatmak için üzerinde çalıştıkları peykin ikinci Sovyet peykinden 50 defa küçük olduğu ve buna rağmen boşluğa fırlatılamadığı düşünülecek olursa Amerikalıların kıtalararası ballistik roket bahsinde Sovyetlerden ileri olmadıkları anlaşılmaktadır. Amerikalılar tarafından Sovyetlerinkinden 50 defa küçük olan bir peykin fırlatılması için yapılan denemeler de maalesef müsbet bir sonuç vermemiştir. Bu hale göre Amerikan peykinin fırlatılabilmesi için her şeyden evvel Birleşik Amerikanın elinde bulunan roketlerin geliştirilmesini beklemek lâzım gelmektedir.

Esasen Amerikan sun'î peykinin fırlatılmasının bir kaç defa geri bırakılmasının sebebi de budur.

2. Sovyet Peyki

Sovyetlerin 3 Kasımda fırlattıkları ikinci peykin 508 kilo yâni birincisinden beş defa büyük olduğu gözönünde tutulacak olursa kıtalararası roket bahsinde Sovyetlerin kaydettikleri başarının tahminleri de aştığı kolayca anlaşılır. Diğer taraftan sun'î peykin boşluğa fırlatılmasından ilmî veya pratik faydalar sağlanabilmesi için bunun bazı hassas âletleri radyo ve bataryaları ihtiva edecek büyüklükte olması gerekmektedir. Aksi halde peyktén bir bilgi alınamıyacağı için fırlatılmasından da fayda sağlanamıyacaktır. Sovyetler Birliği tarafından boşluğa fırlatılan ilk peykten bir çok ilmî bilgi edinildiği, çünkü 90 kilo ağırlığında olan bu peyke bir çok âletlerle radyoların yerleştirilmesinin mümkün olduğu anlaşılmaktadır. Son fırlatılan peyk 508 kilo ağırlığında olduğuna ve diğerinden daha uzağa fırlatılarak dünya etrafına da dönmesi sağlandığına göre evvelkine nisbetle daha fazla ve faydalı bilgiler sağlıyacağı aşikârdır.

Feza yolculuğu rüyası gerçekleşiyor mu!

Bilhassa ikinci peyke bir köpeğin yerleştirilmesi baha biçilmez bilgiler elde edilmesine yarıyacak ve insanların aya seyahati imkânları kolaylaşacaktır.

Peyke yerleştirilen ilk fezâ yolcusunun âkibetinden endişe eden hayvanseverlerin endişelerinin yersiz olduğu anlaşılmaktadır. Çünkü bu yolcu köpek hususî şekilde yetiştirilmiş olup muayyen saatlerde muayyen miktarda yemek yemeğe alıştırılmış olduğundan yanına konan kumanyayı bir ay idare edebilecek durumdadır. Bundan başka köpeğin sağlığı hususî âletler sayesinde kontrol edilebilmektedir. Fakat en önemli nokta, henüz resmen teyid edilmemiş olmakla beraber, peykin istenildiği zaman hareket noktasına geri getirilebileceği ihtimallerinin mevcudiyetidir.

Bu takdirde insanların feza yolculuğu rüyası gerçekleşecek ve ilk olarak aya gidip geri gelmek mümkün olacaktır.

Sovyetlerin fırlatma bakımından Amerikalılardan daha kudretli roketlere sahip olduklarının yegâne delili fırlatılan peykin Amerikan peykinden 50 defa daha ağır olmasından ibaret değildir. Amerikan peyki ekvator hattına müvazi olarak dün yayı dolaşabilecek şekilde fırlatılacaktır. Halbuki Sovyet peykleri dün yayı enine değil boyuna yani kutuptan kutba seyretmek suretiyle dolaşmaktadır.

Peykin ekvatör hattı yerine kutuplardan geçen bir daire etrafında dönebilecek şekilde fırlatılması ise daha zor olup diğerine nisbetle daha büyük bir fırlatma gücüne ihtiyaç göstermektedir.

Bu peykler bir tek roketle değil, fakat kademeli olarak fırlatılmaktadır. Son fırlatılan Sovyet peykinin 3 kademeli olarak boşluğa atıldığı anlaşılmaktadır.

Sovyetlerin tabiata hâkim olma yolunda elde ettikleri bu başarı ve üstünlüğün arkasında şüphesiz kıdemli bir ilmin ve tekniğin varlığı Batılıların gözünden kaçmamıştır. Londra radyosunun bilgisine başvurduğu bir İngiliz âlimi bu başarıda ve üstünlükte harpten sonra Sovyetler Birliğine giden Alman âlimlerinin ne dereceye kadar payı olduğu sorusunu şu şekilde cevaplandırmıştır: «Alman âlimlerinin Sovyetlere muhakkak faydası olmuştur. Fakat bu başarı esas itibariyle Sovyet ilim ve tekniğine aittir.» Nitekim Sovyet ilim ve tekniğinin seviyesi hakkında İngiliz basınında çıkan mukayeseli incelemeler bu İngiliz âlimine hak verdirecek mahiyettedir. 1954 yılı istatistiklerine göre o yıl Birleşik Amerika devletlerinin yetiştirdiği ilim adamı ve teknisyenlerin sayısı 56.000 iken Sovyetler Birliğininki 72.000 dir. İngilterenin aynı yılda 8000 ve Batı Almanyanın daha az sayıda ilim adamı ve teknisyene sahip bulundukları düşünülecek olursa aradaki farkın büyüklüğü kendiliğinden anlaşılacaktır.

Batılı âlimlerin kanaatine göre Sovyetlerin bu ilim ve teknik başarısı ile üstünlüklerinin sebebini her türlü imkân ve vasıtaların sağlanmasına ve teksif edilmesine müsait olan Sovyet siyasi rejiminde aramak lâzımdır.

Rusların fezaya fırlattığı köpek

Sovyet peyklerinin fırlatılması ile bütün dünyada meydana gelen tepkilerin sebebi tabiatiyle sadece Sovyet ilim ve tekniğinin üstünlüğü karşısında duyulan hayret ve takdir değildir. Peyklerin atılmasını mümkün kılan güdümlü roketlerin askerî alanda doğurabileceği kuvvet muvazenesizliği de tepkiler yaratmaktan geri kalmamıştır.

Tabiata hâkimiyet

Ne olursa olsun, bilhassa içinde canlı bir varlık bulunan ikinci Sovyet peykinin fırlatılmasının insanlık için tabiata hâkim olmak yolunda atılmış büyük bir adım olduğu ve yeni bir devri müjdeleyen bir başarı teşkil ettiği muhakkaktır.

Sun'î peyk'in sesi olduğu gibi görüşü de olsaydı, göreceği tek şey küremiz olacaktı.

Öte yandan haberi alan Amerikalı ilim adamları kendi sun'î peyklerini takip etmek ve dinlemek üzere kurdukları muazzam âletlerin başına geçerek, rakiplerinin attıkları peyki tetkike başlamışlardır. Nitekim Amerikalılar ilk peyk «Spoutnik» in takip ettiği yolu Ruslardan daha doğru olarak hesap etmişlerdir.

Jules Verne'nin zamanında bir mermiyi aya göndermek için lüzumlu âletin Everest tepesi boyunda olması lâzım geliyordu. Yıllarca süren araştırmalar bu boyu pek azaltamıştır. Bu yüzden Rusların bu ağırlıkta bir sun'î peyk atabilmelerinin sebebini atıcı roketin büyüklüğünden ziyade yeni itici maddelerde aramak gerektir.

Ne var ki bu peyk yarışına gerek Amerikalılar gerekse Ruslar tarafından dökülen paranın sırf ilmî bir merak veya araştırma uğruna olduğuna inanmak için pek saf olmak lâzım gelir.

Muhakkak ki peyk yarışması Amerika ile Rusya arasında bir askerî kudret yarışmasıdır. Bunların füzelerle alâkadar olduğu muhakkaktır.

Bu yarışmada Amerika şimdilik geri kalmış görünmekteyse de bu görünüşün gerçeğin ifadesi olup olmadığı kat'î olarak bilmek güçtür. İşin içine askerî maksatlar girdiği zaman.

DEDİKODU

Babıâlinin en genç ajanslarından Ajans Expres'in genç sahibi **TALHA ERTETİK**, çıktığı Avrupa seyahatinden meyus döndü. Sebep: Buradan giderken beraberinde götürdüğü sipariş listesine en başta büyük merakı olan olta iğnelerini kaydetmişti. Fakat evdeki hesap çarşıya uymadı. Genç adam elindeki avucundakini güzel karısı **EMEL ERTETİK**'e güzel şeyler almak için harcadı. Ancak tayyareye bindiği an bizim paramızla bir lira bile etmeyen olta iğnesini unuttuğunu hatırladı. Karısının Talha Ertetik'i teselli etmek için piyasadaki en taze balıkları satın alması belki yerinde olur. O zaman Talha'nın yüzünün güleceğini ümit ederiz.

★

Bir zamanların plâtin saçlı güzel sahne aktrisi, zamanımızın en müthiş iş kadınlarından ve filmcilerinden, sâbık **CAHİDE (SONKU) DORUK** birdenbire evleniverdi. Hak oyununun üç olduğunu söyleyenler Cahide Hanımın üçüncü izdivacında saadete kavuştuğuna inanıyorlar.

★

Dokuz kilo aldıktan sonra yaşlıların, «Bir dirhem et bin ayıp örter» sözünü en iyi şekilde teyid eden Maçkalı **RENAN** kendi diktiği güzel elbiseleri her partide ayrı ayrı giyerek birçok hanımları şaşırtıyor. Eski eşiyle barışacağı dedikodularını da Alman yadan henüz dönen **TANJU KESEBİR**'le iyi arkadaşlık ederek tekzip ediyor.

★

Bugün. Beyoğlu, İstanbulun en sempatik, en ucuz şekilde en şık yapılan bir lokaline kavuşuyor: Oda Tiyatro'sunun fuaye'si. Sahipleri, Küçük Sahnenin dağıldıktan sonra birleşen bir grupu. Grupun içinde **MÜCAF OFLUOĞLU, SADRİ ALIŞIK; KÂMURAN YÜCE, LÂLE ORALOĞLU, NERİMAN ALIŞIK** ve Ertem galerisinin müteşebbis sahibi **İRFAN ERTEM** var. Bu grup günlerdir elleriyle, kafalarıyla ve zevkleriyle bu şirin lokali hazırladılar. **SUNA** ve **AHMET ÜSTEL**'in hazırlıklariyle meşgul oldukları Oda Tiyatrosunun Fuayesinde her gün nefis plâklar çalınacak. Kahve hariç nefis içkiler ikram edilecek ve bir iki hafta sonra da renk renk koltuklarla süslü tiyatrosunun kapılarını İstanbullulara açacak.

★

MÜMTAZ FAİK FENİK'in Brüksel Büyük Elçiliğine tâyin edileceği şayiaları İstanbul sosyetesini en çok meraklandıran dedikodulardan biri oldu. Daha henüz birkaç ay önce Brüksele tâyin edilip orada yerleşen Ekselâns **RIFKI ZORLU**'nun durumu ise meçhul! Birçok kimseler Rifki Zorlu'nun Brüksel'in havasını sıkıcı bulduğunu ve daha canlı bir Avrupa şehrini tercih edeceğini söylüyorlar. Biz sadece duyduklarımızı naklediyoruz. Önümüzdeki günler Zorlu - Fenik meselesini aydınlatacak.

★

D.P. mebusu seçildikten sonra Meclisteki yeminini edip yerine otururken Basın Locasını selâmlıyan sâbık Basın Yayın Umum Müdürü Dr. **HALİM ALYOT** dün İstanbula geldi. Sevimli Çanakkale mebusu, seçimlerin neticesinden memnun ama, sevgili valdesinin rahatsızlığı için mutlaka lüzumlu olan ilâcı İstanbulda bulamaması yüzünden pek üzgün.

★

Yeni Basın Yayın Umum Müdürü **MUNİS FAİK OZANSOY** dün akşam üzeri Park Otel'de basın mensuplariyle kaynaşmak için bir kokteyl parti verdi.

PITPIT

İkinci sun'î peyk'in içinde bulunanları şöylece sıralamak mümkündür:

- ★ Güneşin ışınlarını tetkik edecek cihazlar,
- ★ Kosmik ışınların tetkikini sağlayan âletler,
- ★ Hararet ve basıncı ölçen bir âlet,
- ★ İçinde bir tecrübe köpeğinin bulunduğu bölüm. Köpeğin feza yolculuğundaki durumunu tetkik edecek cihazlar ve köpeğin yaşamasını temin edecek yiyecek ve su,
- ★ Elde edilen ilmî malûmatın dünyaya gönderilmesini temin eden lüzumlu mekanizma.
- ★ Kısa dalga 7,5 ve 15 metreden devamlı yayın yapan verici posta,
- ★ Lüzumlu elektrik enerjisini temin edecek jeneratör.
- ★ Sun'î peyk'in tam ağırlığı 508,3 Kg. dır.
- ★ Sür'ati saniyede 8 Km. dir.
- ★ Yükseldiği mesafe 1.500 kilometre. Bir turu tamamlaması 1 saat 42 dakika.

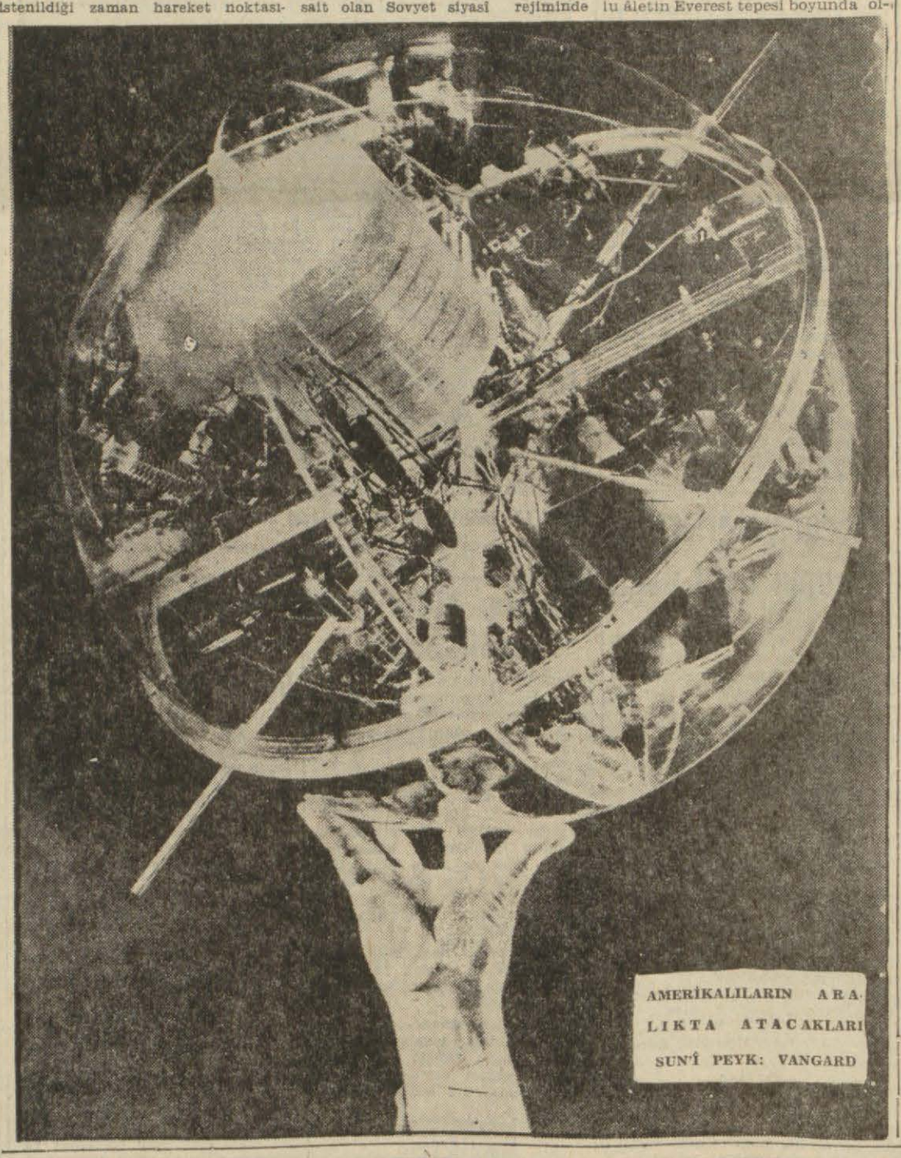

AMERİKALILARIN ARALIKTA ATACAKLARI SUN'Î PEYK: VANGARD

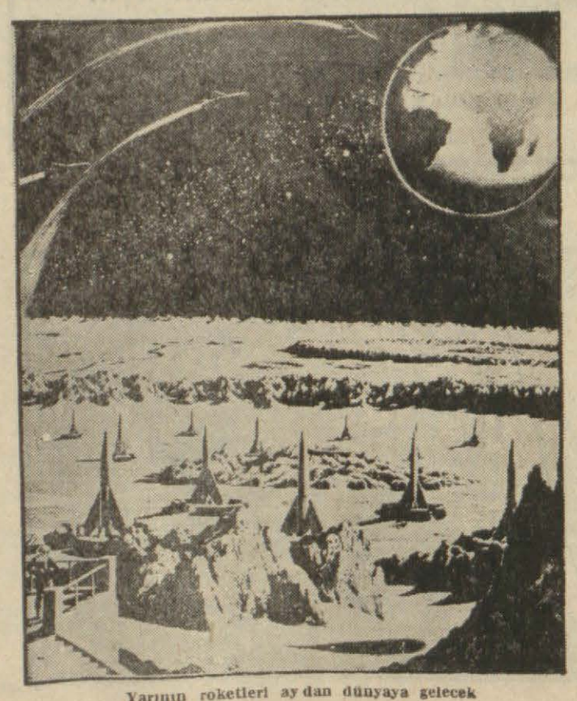

Yarının roketleri ay'dan dünyaya gelecek

DÜNYANIN TADI - TUZU

Terkedilen 140 tazının âkıbeti

Milâno şehrinde bir müessese İskenderiyeye 140 tane tazı ısmarlamıştır. Bir Türk şilebiyle Cenova limanına gönderilen tazıları Milânoya nakledecek olan nakliyatçı fikrinden caydığından hayvanlar limanın bir hangarına kapatılmıştır.

Bunlara günde 80 litre süt ile 25 kilo ekmek lâzım gelmekte ise de liman idaresi, bütçesinde buna dair masraf kaydı bulunmadığını ileri sürerek tazıları besleyemiyeceğini bildirmesi üzerine Cenovalılardan bazıları bu hayvanlara talip olmuşlarsa da arzularının is'afına imkân olmamış.

Bu arada tazılardan 14'ü ölmüş, Cenovalıların 100 litre süt 250 kilo et, 500 kutu süt ve köpek yiyeceği hediye etmeleri üzerine tazılar açıktan kurtulmuşlardır.

İngiltere hayvanları koruma cemiyetiyle, Cenova cemiyeti bunların yiyeceklerini deruhte etmişlerdir.

Aşk kıskançlığı sebep

Aşk, kıskançlığa sebep

Leeds mahkemesi reisi aşk ve kıskançlıktan ileri gelen bir cürme dair kararı tefhim ederken «aşkın hiç bir vakit kıskançlığa sebep olmadığını, kıskançlığı hodkâmlığın doğurduğunu» belirtmiştir.

Yalnız kızıl saçlı kızlara mahsus yatakhane

Şikago'da büyük bir kız kollejinde çok modern bir yatakhane tesisi için 20.000 dolarlık bağışta bulunan şehrin zenginlerinden biri, bu yatakhanede yalnız kızıl saçlı kızların yatmasını şart koşmuştur.

Fransada ölüm nisbeti hakkında bir tetkik

Fransız Millî İstatistik Enstitüsü tarafından üç ayda bir neşredilmekte olan bülteninin son nüshasından anlaşıldığına göre, Fransada senede takriben 625 bin 680 insan ölmektedir.

Veremden ölümlerin azalmasına mukabil kanserin sebep olduğu ölüm vak'aları sür'atle artmaktadır.

1956 senesi Temmuz ayından 1957 senesi Temmuz ayına kadar 28.723 Fransız muhtelif kazalar neticesinde ölmüştür.

İngilterede hayvanları koruma cemiyeti

İngilterede Hayvanları Koruma Cemiyetinin en değerli âzası bulunan Lord Dowding, hayvanlar üzerinde yapılmakta olan tıbbî tecrübeleri şiddetle tekbih ederek demiştir ki:

«— Fikrime göre, tecrübeleri doktorlar üzerinde yapmak doğru olur.»

Şiddetli spor aleyhtarları Cemiyeti Reisi Lord Grey de Ruthyn «Daily Mail» gazetesi muhabirine şu beyanatta bulunmuştur:

«— Hayvanları korumak için Lordlar Kamarasında yer almak istedim. Siyasî olaylara aldırmam. Yegâne arzum gerek Avam, gerekse Lordlar Kamarasında hayvanları müdafaa etmektir.»

1970 de üniversite öğrencilerinin sayısı artacak

Amerikadaki 400 kolej ve üniversitelere mensup profesörlerin son zamanlarda burada yaptıkları Millî Yüksek Eğitim Konferansında 1970 yılında kolej ve üniversitelere devam edecek öğrencilerin sayısının iki misli artabileceği belirtilmiştir.

Neyyorkta Brooklyn Pratt Enstitüsü Başkanı Francis H. Horn 1970 yılında yüksek eğitim müesseselerine kaydolunacak öğrencilerin sayısının bugünkü rakamı teşkil eden 2.250.000 den 5.500.000 e yükselebileceğini bildirmiştir.

VİDİ - VİDİ

KURTKAPAN NERO

CEF COB

STIV ROPER

SİNEMALAR

BEYOĞLU

AKIN (Tel: 486502): 1 - Haydudun Sonu, 2 - Altın kısrak - Orijinal - Renkli - İng.

ALKAZAR (Tel: 442562) Sihirli yüzük - Hint filmi - Türkçe - Hintçe şarkılı.

ATLAS (Tel:44 08 35): Ateşli Kan - Jane Russell, Cornel Wilde - Renkli - Sinemaskop.

ELHAMRA (Tel: 444394) Zorlu Pilot - Bob Hope - Katherine Hepburn - Renkli - İng.

İNCİ (Tel: 484595): Sihirli yüzük - Hint filmi - Türkçe - Hintçe şarkılı.

LÂLE (Tel: 44 35 95): Aya Seyahat - Kieron Moore - Lois Maxwell - Renkli - Sinemaskop

LÜKS (Tel: 44 03 80): Büyük İhtilâl - Maria Felix - Pedro Armendariz - Renkli - Fransızca (2 Hafta)

ŞAN: Postacının kızı - Eva Bartok - Walter Richter - Renkli

SARAY (Tel: 44 16 56): Sessiz Dünya - Dokümanter film - Renkli - Türkçe (2. Hafta).

TAKSİM (Tel: 44 31 91): Kaybolan Yıllar: S. Uslu - İ. Özbay.

TAN (Tel: 43 07 40): Hacı Baba'nın Maceraları - John Derek - Elaine Stewart - Renkli - Türkçe

ÜNAL (Kasımpaşa - Tel: 54 93 06): 1 - Günahkâr - Raj Kapoor - Nargis - Türkçe. 2 - Canciğer Kardeşler Futbolcu - Dean Martin - Jerry Lewis - Türkçe.

YENİ AR (Tel: 442851): Herşey Senin için - John Wyman - Renkli - İng.

YENİ MELEK (Tel: Las Vegas Kumarbazı - Cyd Charisse - Dan Dailey - Renkli - Sinemaskop

ZAFER: (Kasımpaşa - Tel: 449306): 1 - Dev Adam - Clark Gable - Jane Russel - Renkli - Türkçe. 2 - Safari - Victor Mature, Janet Leigh - Renkli - Türkçe.

İSTANBUL

ALEMDAR (Tel: 223683) Ömrümce Seninim - Türkçe - Yıldırım Yarışı - Tony Curtis - Piper Laurie

BULVAR (Tel: 21 35 78): Aya Seyahat Kieren Moore L. Maxwel Ölüm Kayığı: A. Farelli.

ÇEMBERLİTAŞ (Tel: 22 58 92): Zara Han - Anita Ekberg - Victor Mature - Renkli - İng.

MARMARA (Tel: 223860) Yıldırım yarışı - Tony Curtis - Piper Louire - Renkli. 2 - Ömrümce seninim-Türkçe.

YENİ (Şehzadebaşı: Tel: 22 25 15): Zara Han - Anita Ekberg - Victor Mature - Renkli - İng.

YENİ (B. Köy - Tel: 68 26): 1 - Korsanlar Hazinesi - Robert Newton - Renkli - Türkçe. 2 - Demir Pençeli Adam - Glenn Ford - Barbara Stanwyck-Renkli - Türkçe.

KADIKÖY

HÂLE (Tel: 36 01 12): Kumsaldaki Kadın - Sey yareler Çarpışıyor.

SÜREYYA (Tel: 360682) Kader Değişmez - Tren Korsanları

OPERA (Tel: 36 08 21): Talih Kuşu - Sirkteki Cinayet

YURT (Tel: 36 97 68): Destan - Çin Korsanları Türkçe

BUGÜN BUGECE

TİYATROLAR

ŞEHİR TİYATROLARI DRAM KISMI (Tel 442157)

«KAHVEHANE» Yazan: Carlo Goldoni, Çeviren: Ekrem Sungar - Sahneye koyan ve dekor: Max Meinecke - Komedi 3 perde. Suare: 21.00 de.

YENİ TİYATRO «Tel: 440409»:

«DELİ» - Komedi 3 perde - Yazan: Refik Erduran - Suareler: 21.00 de.

SENSES OPERETİ

«KALDIRIM KİBARLARI» Müzikal operet - 3 perde, 9 tablo - Yazan: Beliğ Seleni - Müzik: Karlo Kopoçelli - Çarşamba saat 15 te tenzilâtlı matine - Cumartesi 15 te talebe matinesi - Suare: 21.00 de

KARACA TİYATROSU «Tel: 446666»

CİBALİ KARAKOLU - Komedi 3 perde, Çarşamba Cumartesi tenzilâtlı Halk matinesi, Cuma talebeye tenzilât Pazar matine. Matineler 16.30

KÜÇÜK SAHNE - HAL DUN DORMEN «Tel: 440276»:

TEYZESİ: Komedi - Çarşamba, Perşembe, Cuma, Cumartesi, Pazar suare: 21 de. Cumartesi, Pazar Matine saat 17 de, Cuma talebeye 17 de — Kara Ağaçlar Altında: Dram Pazartesi, Salı suare 21 de, Salı matine 17 de, Çarşamba talebeye 17 de.

İSTANBUL OPERETİ — (Maksim Tiyatrosu): İŞBİRLİĞİ: Operet 3 perde Çarşamba, Cumartesi, Pazar saat 16 da matine. Perşembe, Cumartesi halka tenzilâtlı tarife. Saat 21 de

Polis - İmdat

Bakırköy 716444, Beyoğlu 444644, Burgazada 518603, Büyükada 516081, Çubuklu 680001 - 60, Erenköy 552045 Florya 738992, Haliç - Deniz 229939, Halıcıoğlu 552948, Heybeliada 518402, İstanbul 214222, İstinye Deniz 368020, Kadıköy 360672, Kınalıada 518625, Rami 242711, Üsküdar 360945.

İTFAİYE

(İstanbul: 274500), (Beyoğlu: 274501), (Anadolu yakası: 274502).

tren-vapur-uçak

(D. Demiryolları Haydarpaşa: 360475 — Sirkeci: 223079) — (Denizyolları: 491896 (Tatil saatleri İstihbarat: 440207) — (Şehir Hatları: 444233) — (Hava Yolları: 444790 ve 738240).

RADYOLAR

ÇARŞAMBA — 6/11/1957

İSTANBUL

7.57 Açılış ve program
8.00 Sabah müziği
8.30 Haberler
8.45 Saz eserleri
9.00 Shuy Rees ve Gru.
9.15 Şarkılar
9.30 Kapanış
12.27 Açılış ve program
12.30 Yemek müziği
13.00 Şarkılar
13.30 Haberler
13.45 Oyun havaları
14.00 Küçük konser
14.30 Şarkılar
14.45 Dans müziği
15.00 Kapanış
16.57 Açılış ve program
17.00 Bale sahnelerinden
17.15 Rad. Yurt. Ses. Eki.
17.45 Dans müziği
18.10 Şarkılar
18.30 Salon orkestrası
19.00 Küme fasıl heyeti
19.30 Haberler
19.45 Ray Anthony or.
20.00 Saz eserleri
20.15 Radyo gazetesi
20.30 Şarkılar
21.00 Konuşma
21.10 Şarkılar
21.40 İlham Gen. ve ar.
22.00 Oda orkestrası
22.30 Piyanist İffet Evin
22.45 Gece melodileri
23.15 Haberler
23.30 Program
23.33 Dans müziği
24.00 Kapanış

ANKARA

7.27 Açılış ve program
7.30 Türküler
7.45 M.S. ayarı, haberler
8.00 Sanatkârlardan şar.
8.30 Sabah müziği
8.45 Oyun havaları
9.00 Çeşitli müzik
10.00 Program ve kapanış
11.57 Açılış ve program
12.00 Öğle konseri
12.30 Şarkılar
12.55 Serbest saat
13.00 M.S. ayarı, haberler
13.15 Melodiler
13.30 Salon orkestrası
14.00 Şarkılar
14.30 Film yıldızı
15.00 Şarkılar
15.30 Gençler için müzik
16.00 Program ve kapanış
16.57 Açılış ve program
17.00 Şarkılar
17.15 Henry Leca Piyano.
17.30 İncesazdan fasıl
18.00 Melodiler
18.15 Spor haberleri
18.30 Radyo köy postası
18.40 Ali Can'dan türkü.
18.55 Serbest saat
19.00 M.S. ayarı, haberler
19.15 Tarihten bir yap.
19.20 Yurttan sesler
20.00 Çalışanların saati
20.15 Radyo gazetesi
20.30 Serbest saat
20.35 Batı müziği
21.00 Kahramanlar geçi.
21.15 Bestekârlarımız
21.45 Serbest saat
21.50 Çeşitli müzik
22.00 B. M. M. bugün.
22.15 Dilek kutusu
22.45 M.S. ayarı, haberler
23.00 Gece konseri
23.30 Dans müziği
24.00 Program ve kapanış

ESHAM VE TAHVİLLER

VATAN — 5 Kasım 1957

İSTANBUL BORSASI

1949 İstikrazı	% 4.5	101.00
1938 İK.	% 5	25.00
M.M. İK. I	»	26.25
1941 D.D.Y. İK. IV	»	109.00
1941 D.D.Y. İK. V	»	108.00
1951 İstikrazı	»	102.95
1953 İstikrazı	»	103.30
1955 Amortisman I	»	102.20
1955 Amortisman II	»	104.40
Z.B. III	»	102.50
Z.B. IV	»	102.10
Z.B. V	»	102.40
Z.B. VI	»	100.40
Z.B. VIII	»	104.00
1941 D.D.Y. VI	% 6	102.00
KAL. I	»	102.25
KAL. II	»	102.00
KAL. III	»	103.50
1948 İST. I	»	102.00
1948 İS. II	»	102.75
1941 İST. I.	»	101.50
1941 D.D.Y. I.	»	21.99
1941 D.D.Y. II.	»	22.20
1941 D.D.Y. III.	»	20.80
M. M. I.		70.75
M. M. II.		21.50
M. M. III.		21.50
Z.B. IV.		21.65
Z. B. I.		21.75
Z. B. II.		110.25

BANKA HİSSELERİ

Merkez Bankası	155.00
İş Bankası (Nama)	130.00
Sınai Kalkınma B.	175.00
Garanti Bankası	112.00
Obligasyon And. İ. II.	170.00
Türkiye Kredi B. A. Ş.	132.00
Yapı Kredi B. A. Ş.	625.00
T. Ticaret Bank. A. Ş.	55.00
Akbank A. Ş.	1200.00
Arslan Çimento	106.00
Şark Değirmenleri	53.00
İmar Bankası	20.00

ALTIN BEŞİBİRLİKLER

Cumhuriyet Ata	56500	57000
Reşat	100000	102500
Hamit	81000	82000
Aziz	71000	72000
Vahit	71000	72000

KÜLÇE ALTIN FİATLARI

Degüsse	1710	1715
Meksiko	1710	1715
Standard	1705	1710
Yerli (100 mm)	1705	1710

BORSA HARİCİ ALTIN FİATLARI

Cumhuriyet Ata	11780	11790
Reşat	146000	14650
Vahit	11300	11400
Reşat	14600	14650
Gulden Hollânda	11075	11100
İngiliz Victoria	14300	14400
İngiliz Lirası	14700	14800
Napolyon	11200	11300
İsviçre	10600	10700

BULMACA

Soldan sağa: 1 — Tazelik. 2 — Boyluluk. 3 — Zeyrek. 4 — Bir tarz. 5 — Zeybek ağası. 6 — Bir erkek adı; Kısa zaman. 7 — Yüreklendirmek. 8 — Bir balık; Bir renk.

Yukarıdan Aşağıya: 1 — Bir gemi. 2 — Dereden tepeden. 3 — Yağmur. 4 — Bir oyun kâğıdı; Bir sayı. 5 — Bir kab; Ayak. 6 — Komşu bir millet. 7 — Bir hayvanın erkeği; Bir kumaş. 8 — Vaktiyle bir dedniz faciasına uğramış bir transatlantik.

DÜNKÜ BULMACANIN HALLİ

Soldan sağa: 1 — Şali; Âsi. 2 — Anatomi. 3 — Kira; En. 4 — Araç. 5 — Sarı; İma. 6 — İs; Raket. 7 — Alâka. 8 — Şaki; İl.

Yukarıdan Aşağıya: 1 — Şakasız. 2 — Âni; As. 3 — Lar. 4 — İta; İ-. 5 — Ali. 6 — Amerika. 7 — Mameki. 8 — Çatal.

Okuyucu Fikir ve Şikâyetleri

Derleyen: Ahmet Reşit Noyan

Belediye Temizlik Dairesi tamir atölyesi işçilerinin haklı istekleri

Belediyenin iş yerlerindeki kimseler iş kanununa tâbi oldukları halde temizlik dairesi tamir atölyesinde çalışan biz işçilere bu kanunun tatbik edilmiyor. Müracaatlarımız neticesiz kaldı. Bize «Siz memursunuz, işçi değilsiniz 5686 sayılı kanunun 19 uncu maddesine tâbisiniz. İstenildiği kadar çalışacaksınız» deniliyor. Eğer biz hakikaten mezkûr 19 uncu maddeye tâbi isek, aynı maddeye tâbi olan belediyenin diğer memur ve müstahdemleri resmî tatillerden istifade ettikleri günde 6.5 saat çalıştıkları halde bize neden ağır işçi muamelesi tatbik olunuyor? (10) saat neden çalıştırılıyoruz? neden resmî tatillerden ve senelik izinden faydalanmıyoruz? Hasta olunca neden doktora gönderilmiyoruz? Bu haklarımızı arayınca hemen işimize nihayet verilmesi acaba kanuna uygun mudur? Belediyenin diğer işçileri gibi bizim de iş kanununa tâbi tutulmamızı istiyoruz.

Belediye Temizlik dairesi tamir atölyesi işçileri

Not: Bunların vaziyetleri katileştirilmeli memur veya işçi olduklarına göre emsali gibi muameleye tâbi tutulmalıdır.

Amman'da bir Komünist lideri

Amman, 5 (A.A.) — Amman polisi dün sahte hüviyetle dolaşan tehlikeli bir komünist lideri tevkif etmiştir.

Sahibi: VATAN Gazetecilik ve Matbaacılık T. A. Ş. adına AHMED EMİN YALMAN
Umumî Neşriyat Müdürü Özcan ERGÜDER
Bu sayıda Yazı İşlerini fiilen idare eden mesul müdür: ÖZCAN ERGÜDER
Gazetemize yazıların yeni harflerle gönderilmesini rica ederiz.

Bilecik il seçim kurulu dün C.H.P. nin itirazını kabul etti

(Başı 1 incide)

C.H.P. nin bugün kabul edilen itirazlarının mühim bir kısmı Bilecik seçimlerinin cereyan sırasında idari baskı yapıldığı, sahte oy zarflarının ele geçirildiği ve seçmen kütüklerinin yanlış tanzimi yüzünden bazı seçmenlerin oy kullanmadığına dairdir.

İl seçim kurulunca 30 ekim tarihinde verilen kararda itirazlardan ileri sürülen vâkıâların seçimin iptaline mütedair kararı ile salâhiyetsizlik kararı verilerek dosya yüksek seçim kuruluna gönderilmişti. Bu karar mevcut on üye ve başkanın ittifakı ile verilmiş bulunuyordu.

Bugün verilen itirazların varit olduğu kararının ise seçim kanununun 112 ci maddesi gereğince nihai karara bağlanmak üzere yüksek seçim kurulundan geçmesi icap etmektedir. Bu bakımdan dosya yarın tekrar Ankaraya gönderilecektir.

İl seçim kurulundaki bağımsız üyelerle bütün muhalefet partisi temsilcilerinin Bilecik seçimlerinde yolsuzluk yapıldığı hakkında birleşmiş bulunmaları neticesi bugün verilen karar D.P. liler hariç bütün Bileciklileri fevkalâde memnun bırakmıştır.

Öte yandan C.H.P. nin seçimler de idarî baskı yapıldığı iddialarına adı karışan ve hakkında muhtelif zabıtlar tutularak il seçim kuruluna verilmiş olan vali İlhan Engin bu mevzuda kısaca şunları söylemiştir: «Mebus seçimlerine itiraz mevzuu adil makamları ilgilendirdiğine göre bu hususlara ait hiç bir mütalâada bulunmıyacağım.»

C.H.P. NİN KANUN TEKLİFLERİ

Ankara 5 — C.H.P. meclis grupu idare heyeti bugün saat 15 den 18 ze kadar devam eden bir toplantı yapmıştır.

Bu toplantıda aktüel konular üzerinde konuşulmuş, C.H.P. beyannamesi ile millete vaad edilen hususların peyderpey kanun teklifi halinde Meclise getirilmesi kararlaştırılmıştır.

Bu karara göre, Meclise 175 C.H.P. milletvekilinin imzasiyle verilecek olan kanun tekliflerinin başlıcaları şunlardır:

a) Basın kanununun tâdili.
b) Yüksek hâkimler şûrası kurulması hakkında teklif
c) Emekli Sandığı kanununun 39. maddesinin ilgası hakkında teklif.
d) Memurlara meslekî teşekküller ve sendika kurma hakkı tanınması hakkında teklif.
e) Seçim sisteminin nisbi temsil esasına göre tâdili hakkında teklif.
f) Basına ispat hakkı tanınması hakkında kanun teklifi.
g) Milletvekili maaşlarının 800 liraya indirilmesi hakkında teklif.
g) Millî Korunma Kanununun ilgası hakkında teklif.
h) Gelir vergisinde asgarî geçim haddinin yükseltilmesi hakkında teklif.
i) İşçiye grev hakkı tanınması hakkında teklif.

D.P. MECLİS GRUPU HÜKÛMETİ MÜRAKABE AZMİNDE

Ankara 5 — C.H.P. meclis grupunun bir tebliğ yayınlıyarak Meclisin 15 günlük tatil kararını tenkid etmesi üzerine D.P. meclis grupu idare heyeti buna cevap vereceğini bildirmişti. Fakat İstanbuldan gelen bir emir üzerine C.H.P. ye verilecek cevabın grupun tasvibinden geçtikten sonra yayınlanması istendiğinden grup cuma günü toplantıya çağırılmıştır. Ayrıca, grupun sık sık toplantıya davet edilmesi ve C.H.P. den gelecek her türlü şikâyet ve tenkidin grupça cevaplandırılması kararlaştırılmıştır.

Öte yandan, yeni milletvekillerinin hükûmeti mürakabe etmek kararında oldukları, bilhassa rejim konularında hassas davranacakları bildirilmektedir.

DENİZLİ SEÇİMİNE İTİRAZ REDDEDİLDİ

Denizli 5 — Milletvekilleri seçiminde yolsuzluklar ve usulsüzlükler olduğu iddiasiyle şehrimiz C.H.P. il teşkilâtı tarafından il seçim kuruluna itirazda bulunulmuş ve seçimlerin iptali istenmişti.

11 kişiden teşekkül eden il seçim kurulu bugün toplanarak uzun müzakere ve tetkiklerden sonra 4 muhalif ve 1 çekimsere karşı 6 aleyhte oyla itirazları ekseriyetle reddetmiştir.

İl seçim kurulunun red kararına karşı ilimiz C.H.P teşkilâtı yüksek seçim kurulu nezdinde itirazda bulunacaktır.

M. Obuz ve R. Özal

(Başı 1 incide)

leri ile tanışan ve Konya seçimleri iptal edilirse yapılacak seçimler de C.H.P. adayı olacakları söylenen Obuz ile Özal C.H.P. ye girişleri dolayısiyle şu beyanatı vermişlerdir:

«— Memleketimizde rejim meselelerinin herşeyden önce halledilmesi zarureti son seçimlerin D.P. tarafından kazanılışı ve cereyan şekli ile aşikâr bir surette tezahür etmiştir. Şükre şayandır ki, bu zarureti vatandaşlarımız benimsemiş, bunu da seçimde verdikleri rey neticesinde kat'iyetle ifade etmişlerdir. Milletimizin üstün çoğunluğunun arzularına uyan fikir ve kanaatları tutup bunları tatbik etmek müsbet kuvvetlere teksif eylemek, bu suretle de ekseriyetin inancını tahakkuk safhasına ulaştırmak imkânlarını aramak netice istihsalinde faydalı olacaktır. Benimsenmiş büyük millî dâvalar, feragat ile ve her türlü şahsî menfaat endişelerinden uzak kalarak vazife başına koşacak münevverlerimizi hasretle ve sür'atle beklemektedir. Fikir ve siyaset teşekküllerimiz de maziyi unutmaları ve halihazır vakıalara cevap teşkil edecek müjdeli yolda elbirliği ile gayret sarfetmeleri temenniye değer. Bu kanaatte olduğu için bugün C.H.P. saflarında hizmet aldık.»

Son tahdit şayiası hayret uyandırdı

(Başı 1 incide)

hürriyetini daha çok kısacak ve anayasayı açıkça ihlâl edecek bir muhteva taşıyan bu kanun tasarısını sevketmekle, D.P. iktidarı aynı zamanda muhalefete karşı takip edeceği politikayı da açıkça ortaya koymuş bulunacaktır. Bu politika, hiç bir zaman «uysal ve yumuşak» olmıyacak, daima «daha sert ve daha şiddetli» olacaktır. Kötümser düşünenlerin kanaatine göre, bu tasarı, muhalefet için «kötü bir başlangıç» tır ve bu tasarıyı, antidemokratik muhtevalı bir takım «ekspres kanunlar» takip edecektir.

GÜNALTAY «OLMAZ» DİYOR

D.P. grupunun, B.M.M. ne bu şekilde bir proje getirmesine «ihtimal vermiyen» iyimserlerin arasında C.H.P. İl Başkanı Şemseddin Günaltay da bulunmaktadır. Dün, bu konudaki fikrini sorduğumuz Şemseddin Günaltay şunları söylemiştir:

«Böyle bir tasarının demokratik hiçbir memlekette emsali görülmemiştir. Binaenaleyh, tahakkuk edemez ve yalan bir şayia olmak icab eder.»

Künaltay, daha sonra «ya tahakkuk ederse ne olacak?» sualine ise gülerek, «ihtimal vermiyorum ama, fikrimizi tahakkuk ettikten sonra söyleriz» demiştir.

BATURUN KANAATİ

C.M.P. umumi idare heyeti âzası Suphi Batur, aynı konuda şunları söylemiştir:

«— Türkiye Büyük Millet Meclisi müzakerelerinin açık olması ve neşri hususları Teşkilâtı Esasiye Kanunun 20 nci maddesiyle teminat altına alınmıştır. Ancak gizli celseler müzakerelerinin neşri Meclis kararına bağlıdır.

Bunun yanıbaşında gerek memleketimizde, gerekse muasır demokrasilerde parlâmentolar müzakereleri nin basın tarafından yayınlanması için her hangi bir zaptın şu veya bu isim altında neşrini beklemek gibi bir usule müracaat edilmemesi de yerleşmiş bir teamülün mevcudiyetini ortaya koymaktadır. Teşkilâtı Esasiye Kanunumuzun sarahati ne ve teamülün mevcudiyetine rağmen çıkarılması melhuz bulunan bu yeni kanun kanaatimizce Teşkilâtı Esasiye Kanununun bir ihlâli olacağı gibi basınımızda da yeni baştan ağır bir surette takyidini tazammun edecektir.»

HÜR P.

Meclis müzakerelerinin neşri hakkında Hür. P. İstanbul il başkanı Orhan Köprülü:

«Bu rivayet tahakkuk ederse demokrasimiz için hakikaten çok yazık olacaktır. Böyle bir hüküm, Anayasayı ve haberleşme hürriyetini açıkça ihlâl etmek olur. Temenni ederiz ki böyle bir yola gidilmesin» demiştir.

Orhan Köprülü aynı zamanda milletvekili maaşlarının azaltılması teklifini memnuniyetle karşıladığını belirtmiş ve bunun daha önce Hür. P. tarafından da müdafaa edildiğini söylemiştir.

Fatih Edirnekapı tramvayları

(Başı 1 incide)

ceklerdir.

6 — Bunlardan ayrı olarak Taksim - Beyazıt arasındaki otobüs ring seferlerinin de arttırılmasına karar verilmiştir.

Bu sabahtan itibaren tatbikine başlanacak olan yeni karar Fatih ve Edirnekapı gibi iki büyük semtin sakinlerini çok güç bir durumda bırakacaktır.

Sputnik II yeni bir enerji ile atılmış

(Başı 1 incide)

Moskova radyosunun yaptığı bir yayımda, Rusların yarım ton ağırlığındaki peyklerini fezaya atabilmek için yepyeni bir yakıt kullanmış oldukları yolundaki Amerikan şüphelerini teyid etmiştir.

Moskova radyosunda konuşan ve akademi üyelerinden Dikişin olduğu bildirilen ilim adamı, Rusların Sputnik II yi atmak için «geliştirilmiş yeni cihazlar ve enerji kaynakları kullandıklarını» söylemiştir.

«LAİKA» İSİMLİ KÖPEĞİN İLME BÜYÜK HİZMETLERİ OLUYOR

Moskova 5 (A.P.) — Rusyanın Tass Haberler Ajansı, dün gece Sovyetlerin yeni sun'î peyklerinde bulunan köpeğin ilk 24 saatini «tatminkâr şartlar» altında geçirdiğini bildirmiştir.

Yeni peyk Sputnikteki «Laika» isimli köpeğin daha şimdiden ilme büyük hizmetler yaptığı ve seyyareler arası uçuş için gerekli büyük malûmat verdiği bildirilmiştir.

Sovyet ilim adamlarının bu peyk vasıtasiyle kozmik şualar hakkında da kıymetli malûmat temin ettiklerini Tass bildirmiştir.

3 ÜNCÜ PEYKİN GÖNÜLLÜ YOLCULARI

Paris 5 (A.P.) — Buradaki Sovyet büyük elçiliği, dün 12 den fazla Fransızın Rusların atacakları üçüncü sun'î peykin içine gönüllü olarak binmek üzere müracaat ettiğini açıklamıştır.

MEŞHUR KÖPEK BİR HAFTA SONRA YERE İNİYOR

Copenhague 5 (A.A.) — Bir danimarka gazetesinin Moskova muhabiri, Moskova plânetaryumu müdürü Bazkin ile yaptığı bir görüşmeden sonra, 2 numaralı Sputnik de bulunan «Laika» adlı köpeğin bir haftaya kadar yere ineceğini bildirmektedir. Bazkin, köpeğin sekiz günlük yiyeceği olduğunu, fakat bu müddetten önce yere inmesinin de muhtemel görüldüğünü söylemiştir. Hayvanın yere inişi 300—400 kilometre yükseklikte iken ve peykin hareketi ile ters yönde olmak üzere vukubulacak bir fırlama hareketi ile sağlanacaktır. «Laika» nın içinde bulunduğu muhafaza 100 kilometreye indiği zaman otomatik olarak bir paraşüt açılacaktır. İnişin Sovyet toprakları üzerinde vukubulacağını bildiren Bazkin, «hayvanın canlı olarak yere ayak basabilmesi için gerekli bütün tedbirler alındı» demiştir.

RUSLARA GÖRE PEYKİN ATILIŞININ AMERİKADAKİ AKİSLERİ

Moskova 5 (AP) — Pravda bugün Rusyanın ikinci sun'î peyki fezaya atması karşısında B. Amerikadaki tepkinin «samimi hayranlık, panik, isteri ve kudurganlık» arasında değiştiğini ileri sürmüştür.

ESRARENGİZ RADYO SİNYALLERİ

New York 5 — NBC radyo yayın kumpanyası bugün Rusyanın fezaya fırlattığı yeni sun'î peykin yakınlarından gelen esrarengiz radyo sinyallerinin B. Amerikada Amerikalı radyo monitörleri ve idarecilerin dikkatini çektiğini bildirmiştir.

N.B.C. bu husustaki bir haber yayınında yeni sinyallerin, ikinci peykin radyo sinyalleri frekansına yakın olduğunu, fakat ton itibariyle değişik bulunduğunu kaydetmiştir.

Başvekilin dünkü temasları

(Baştarafı 1 ncide)

ve Fatin Rüştü Zorlu, yeni Basın Yayın ve Turizm Umum Müdürü Munis Faik Ozansoyu kabul etmiştir.

Söylendiğine göre, Kalafat. Zorlu ve Ozansoy, bilhassa, «Basın Kanunu'na eklenecek yeni hükümler üzerinde» istişarelerde bulunmuşlardır. Bu arada, Basın Kanununa, «B.M.M. müzakerelerinin neşrinin yasak edilmesi» konusunda yeni bir madde nin eklenip eklenmemesi meselesinin de münakaşa edildiği tahmin edilmektedir.

Başbakan ve Bakanlar vilâyette çalışırlarken, son derece şık giyimli bir milletvekilinin, Kasım Küfrevi'nin, vilâyet civarında görünmesi de dikkati çekmiştir. Bu arada, Küfrevi'nin 5. Menderes kabinesinde yer alması da bahis konusu olmuştur.

Küfrevi, vilâyet civarında bir lokantada, öğle yemeğini yemiş ve bu arada, bazı arkadaşlarının «tebrikle rini kabul» etmiştir.

Barutçu

(Başı 1 incide)

menetmek düşünülemezse, Meclisteki konuşmaların günü gününe basına intikali ile hâkimiyet hakkının asıl sahibi olan millet tarafından öğrenilmesine mâni olmak da düşünülemez. Çünkü Meclis müzakerelerinin alenilik prensibi siyasi hürriyetin esaslı teminatı sayılır. Bu teminatın ortadan kaldırılması Meclis kürsüsündü hürriyetinden korku sebebiyle anayasayı çiğnemiş olmak ithamından kurtulamaz. Mânevî derin bir kudretsizliğin işaretini verecek olan böyle bir yolu D.P. nin seçeceğini sanmıyorum.»

Ticaret ve Sanayi Odalarında seçimler

Ticaret ve Sanayi Odaları ve Borsalar seçimlerinin Kasım ayı içinde yapılması gerektiği, ancak Ticaret Vekâletinden gelen bir emirle seçimlerin bir müddet için durdurulduğu malûmdur.

Şehrimizdeki Odalar ve Borsalar Ticaret Vekâletine müracaat etmişler ve listelerin ilânı gerektiğini belirterek ne yapacaklarını sormuşlardır.

Bu mevzuda Ticaret Vekâletinden Ticaret Borsasına gelen bir tebliğde, seçim hazırlıklarının ikinci bir emre kadar normal şekilde yapılması gerektiği bildirilmiştir. Bu emir üzerine Ticaret Borsasında dün listeler asılmıştır.

Milletvekili seçilen Belediye Meclisi üyelerinin yerine yedekler çağırıldı

Bu devre milletvekili seçilen dokuz Belediye Meclisi üyesinin yerine yedeklerinin çağırılmasına karar verilerek kendilerine gerekli dâvetiye gönderilmiştir. Meclisin önümüzdeki cuma günü yapacağı fevkalâde oturuma katılacak olan yeni üyeler sunlardır:

Hüseyin Şener (Beşiktaş), Fevzi Karakelle (Beyoğlu), Gani Vahit Cebeci (Beyoğlu), Mehmet Taşpınar (Beyoğlu), Hüseyin Kemal Yılmaz (Beyoğlu), Nuri Beşer (Fatih), Fadıl Erkoç (Kadıköy), Fazıl Harmankaya (Sarıyer) ve Nuri Eroğan (Üsküdar).

BAŞYAZININ DEVAMI

Dolaşan bir rivayet karşısında:

Kuruntu mu, gerçek mi?

(Başı 1 incide)

milletin gerçek demokrasiye ehil olduğunu, bunu mükemmel bir şekilde ispat ettiğini kabul etmek, susturmak ve yıldırmak yoliyle değil, ikna yoliyle yürümek, güven yaratmak, bilhassa adliyemizin istiklâline olan emniyeti esaslı bir şekilde geliştirmek, muhalefet cephesinin ve müstakillerin haklı tenkid ve ikazlarına kulak vermek, bunların icabını yapmak lâzımdır. 1946 dan sonra moda olan bir tâbirle iktidar, rotasını yeniden çizmek ve öfke, gurur ve inada dayanan bir gidişi terketmek zorundadır. Gerek memleketin haricî itibarı, gerek milletin yüksek menfaatleri ve gerek Demokrat Parti iktidarının başarısı ve istikbali; keyfî usullerin terkedilmesine, iktidar ve muhalefetin aynı demokrasi cihazının birbirini tamamlıyan iki kısmı diye karşılanmasına, şahsiyat gürültülerine son verilmesine, mânasız çatışmaların nihayet bulmasına, millî enerjilerin müşterek millî gayeler için kullanılmasına, yerli ve ecnebî ihtisasa dayanarak esaslı bir ıslahat çığırı açılmasına bağlıdır.

Sayın Celâl Bayar, millî iradeye ram olmak lüzumundan bahsetmiştir. Vatandaşların yarısından çoğu, bütün tahdit ve baskılara rağmen, hükûmetin gidişini beğenmediğini apaçık belli ettiğine göre millî iradeye ram olmanın tabiî yolu; anayasanın ruhuna sadık kalmak, kanun devletine ait normal mes'uliyetleri benimsemek, totaliter istidatlardan vazgeçmek ve bütün vatandaşlara Türk milletinin eşit haklara sahip evlâdı gözüyle bakmaktır.

1945 de hürriyet, demokrasi ve ıslahat bayraklarını açarak milletin huzuruna ve hür dünya siyasî sahnesine çıkan Demokrat Parti, keyfî idarede, susturmak ve yıldırmak gidişinde, ihtisası hiçe saymakta inat ederse; kendi tarihî varlığını inkâr etmiş, kendi güzel programını, kendi taahhütlerini hiçe saymış ve daha geçen gün yüzlerce ağızdan Büyük Millet Meclisinde namus üzerine içilen mukaddes andı ciddiye almamış olur.

D.P. iktidarı, yalnız muhaliflerin ve müstakillerin değil, kendi saflarında bulunan vatandaşların çoğunun da normal ve âhenkli bir idarenin ve samimi vatandaş münasebetlerinin hasretini duydukları nı hesaba katmalıdır. Milletin iradesini apaçık belli etmesine ve siyasî hayatımızın hayırlı bir müvazene devresine girmesine rağmen, iktidar eski keyfî gidişinde ısrar ederse, kendi aleyhine ve memleketin aleyhine çalışmış olacaktır. 1954 de D.P. ye rey veren bir hayli seçim dairesinin bu defa muhalefete vekâlet verdiğini, diğer nice seçim dairesinde, iktidarın 1954 deki ekseriyetinin çok azaldığını, bunların hepsinin birer ikaz olduğunu unutmamak lâzımdır. İktidarın iç halkası bu ikazları hiçe saymak istidadını gösterirse, normal bir dünya ve memleket görüşünü temsil eden Demokrat Partililerin bunların eteğini çekmeleri icap eder. Tarihî mes'uliyet, yalnız liderlerin değildir, iktidarı temsil eden bütün milletvekillerinin ve bütün teşkilâtındır.

Ahmed Emin YALMAN

Kayıp mimar ölü olarak bulundu

(Başı 1 incide)

bulunduğu bahçeye girmişler, fakat mermer başlığın üzerindeki taşı görünce kafalarındaki intihar ihtimalini silmişlerdir.

Hâdisedeki cinayet ihtimalini kuvvetlendiren ikinci bir nokta da henüz bulunamayan pardesüdür.

Zira Argunun annesi, oğlunun cumartesi günü saat 8.30 da evden çıkarken pardesüsünü de birlikte aldığını söylemiştir.

Argun Sakol'un cesedi Moda Sefa sokaktaki eski evlerinin bahçesinde bulunmuştur.

Aynı sokaktaki evlerin bir tanesinde oturan bir çocuk o gece saat 20.30 sıralarında ve tam bahçe önünde iki kişinin uzun boylu münakaşa ettiklerini işitmiştir.

Dün sabah, yine aynı sokakta oturan bir kadın ise Argunun kuyudan çıkartılan cesedini görünce «Ben bu genci tanıyorum. Daha üç gün önce buradan, yanında pantalonlu bir kadın olduğu halde geçmişti» demiştir.

Argunun bileğindeki altın kaplamalı saati tam 20.45 te durmuştur. Polis bütün bu ihtimal halkalarını biribirine ekleyerek şu neticeyi çıkarmıştır:

Cesedin üzerinde en ufak bir yara izine tesadüf edilmediğine göre, saat 18.30 da evden çıkan Argun Sakol yolda, birkaç gün önce beraber göründüğü kadının kocası, ya da başka bir yakını ile karşılaşmış ve münakaşa ede ede kuyunun bulunduğu sokağa gelmişlerdir. Argunun yanındaki adam hemen yanıbaşlarında bir kuyu olduğunu bilmektedir. Münakaşanın sonunda tehevvüre kapılarak Argunun kolundaki pardesüsünü alarak boynuna atmış ve gere gere genci boğarak öldürmüş ve kuyuya atmıştır.

İhtimaller üzerine kurulu olan bu cinayet dışında Argun Sakol'un intihar etmiş olacağı da varittir. Emekli doktor Albay babası Agâh Sakol ile ülserden müstarip annesi İffet Sakola pek düşkün olan 29 yaşındaki Argun son günlerde bir arkadaşına, arsayı 10 bin liraya ipotek ettirerek annesini ameliyat için bir kliniğe yatırmak istediğinden bahsetmiştir. Fakat Argunu yakından tanıyanlar, kendisi için bunun bir intihar sebebi olamıyacağını ileri sürmüşlerdir.

Esasen, Argunun cumartesi günkü ruhi halini tahlil eden anne ve babası ile arkadaşları, o gün için kendisinde anormal bir hale rastlamamışlardır.

Nitekim Argun cumartesi günü saat 14 te radyoevinde, hazırlanan 15 günde bir programına gitmiş, oradaki sanat arkadaşları ile görüşmüş. Sonra Beyoğlundaki bürosuna dönmüş, hazırlamakta olduğu projeleri ni çantasına koymuş ve saat 17 de eve dönmüş. Evde yemek hazır olmadığı için çarşıya çıkarak öteberi almış ve annesinin hazırladığı yemeği büyük bir iştiha ile yemiştir. Sonra da Kadıköydeki arkadaşlarının toplantısına gitmek üzere saat 18.30 da evden çıkmış. olan iki saat içerisinde olmuş ve bu arada kendisinin nerede oldudğunu kimse görmemiş.

Hâdisenin gerçek cephesi bir iki gün içerisinde aydınlanacaktır.

AMERİKAN EXPORT LİNE - INC NEW-YORK

Limanımızda bulunan **EXAMİNER** Vapuru 7 Kasım Perşembe akşamı

New-York — Philadelphia — New-Port News — Norfolk ve Boston limanları için eşyayı ticariye alarak hareket edecektir. Fazla tafsilât için Galata Tahir Han 3 üncü katta HAYRİ ARABOĞlu ve Şürekâsına müracaat.

Telefon: 44 49 98, 2 - 1

Deniz Eğitim Kolordu Kumandanlığı Karargâhından

Güverte sınıf okulları Kumandanlığı Topçu Sınıf Okulunun uçaksavar atışları 4, 5, 6, 7, 8 Kasım 1957 günleri saat 10 - 12 ilâ 14 - 16 arasında Yassıada'dan yapılacaktır.

Atışlar için aşağıda hudutlandırılmış bulunan atış sahası tehlikelidir, atış günleri Deniz ve Hava vasıtalarının mezkûr saha dahilinde bulundurulmamaları önemle ihtar olunur. (15283)

ATIŞ SAHASI :

A —	Arz:	40°	51'	45"	+
	Tul:	28°	58'	40"	+
B —	Arz:	40°	40'	45"	+
	Tul:	29°	00'	00"	+
C —	Arz:	40°	45'	30"	+
	Tul:	28°	48'	30"	+

(Ticaret Vekâleti İç Ticaret Umum Müdürlüğünden:)

Türkiye'de yangın, nakliyat, kaza ve hayat sigorta işleriyle iştigal etmek üzere kanunî hükümler dairesinde tescil ve ilân olunan Türkiye Genel Sigorta Şirketi bu kerre müracaatla İstanbul «D» Acenteliğine Şirket nam ve hesabına yangın, nakliyat, kaza ve hayat sigorta işleriyle meşgul olmak ve bu işlerden doğacak dâvalarda bütün mahkemelerde dâvacı, dâvalı ve üçüncü şahıs sıfatiyle hazır bulunmak ve İstanbul 7 nci Noterliğince tasdikli 4.9.1957 tarihli 9507 sayılı vekâletnamedeki yetkiler verilmek üzere İstanbul'da Beyoğlu, Hilton Otelindeki Bürosunda mukim The American Express Company Inc'yi tayin eylediğini bildirmiştir.

Keyfiyet Sigorta Şirketlerinin Teftiş ve Murakabesine dair 1149 sayılı kanun hükümlerine uygun bulunmakla ilân olunur.

İzmit Deniz Satınalma Komisyonu Bşk dan:

1 — Kapalı zarf usulü ile 5000 kilo süt, 6000 kilo tava yoğurdu ile 5000 kilo kâse yoğurdu satın alınacaktır. Muhammen bedeli (17.200) lira olup muvakkat teminatı (1290) liradır.

2 — Eksiltmesi 11 Kasım 957 Pazartesi günü saat 15.30 da Gölcük Deniz Satınalma Komisyonunda yapılacaktır. Evsaf ve özel şartnâmesi Ankara, İstanbul Levazım Amirlikleri ile komisyonumuzda görülebilir.

3 — İsteklilerin teklif mektuplarını en geç eksiltme saatinden bir saat evveline kadar komisyonumuza vermeleri. (2731 — 15146)

İst. Dz. Teknik Mlz. Sat. Al. Koms. Bşk. dan

1 — Kapalı zarf ile 6 kalem çeliktel halat ve 6 kalem agaca Havşabaş demir vida satın alınacaktır. Muhammen bedeli 21.303.50 lira olup muvakkat teminatı 1597.76 liradır.

2 — Eksiltmesi 22.11.957 Cuma günü saat 11.00 de Kasımpaşada İst. Dz. Tk. Mlz. Sat. Al. Kom. da yapılacaktır.

3 — Taliplerin teklif mektuplarını en geç ihale günü olan 22.11.957 Cuma günü saat 10.00'a kadar Kom. Bşk. vermeleri.

4 — Şartnamesi her gün öğleden sonra komisyonda görülür. (15258)

Fevkalâde Umumî Heyet İçtimaına davet

Tasfiye Halinde Tifan Ticaret Türk Anonim Şirketi Murakıplığından:

Tasfiye Memuru Mahmut Güvenç'in vefatı dolayısiyle yeni bir tasfiye memuru seçilmesi gerekmekte olduğundan bu husus müzakere edilerek bir karara bağlanmak üzere 21.11.957 Perşembe günü saat 14 de, Eminönü, Aşirefendi Caddesi 11/13 No. lu Piyasa Hanı kat 3 No. 304 de fevkalâde umumi heyet içtimaı akid ve icra olunacaktır.

Hissedarların 14.11.957 tarihine kadar müracaatla hisse senetlerini ibraz ve umumî heyet içtimaına giriş vesikası almaları ilân olunur.

Murakıp:
İsmail Sinoplu

Robert Kolejde Bir İş İdaresi Okulu Açılıyor

E. R. Squibb & Sons İlâçları A.O. nın yaptığı 12.000 T.L. lık teberruun da yardımı ile, Robert Kolleide, Türkiyenin sınaî gelişmesine hizmet edecek ihtisas sahibi idare adamlarının yetiştirilmesi maksadı ile bir İş İdaresi Okulu açılacaktır.

Kollej'in Direktörü Dr. Duncan Bullantine bu mektebin ekonomi ve iş idaresinde tam programlı bir kurs vereceğini ifade etmiştir.

İstanbulda farmasötik maddeler imalât ve tevziatiyle iştigal eden Squibb İlâçlar A.O. nın Umum Müdürü William W. Eitner, teberruu ilân ederken, Türkiyenin ilerlemesinde Robert Kollejden yetişenlerin yaptığı yardımları öğmüştür.

Türkiyenin sür'atle gelişen endüstrisi için meslekî bakımdan yetiştirilmiş idarecilere âcil lüzum bulunduğunu ısrarla belirtmiştir.

Mr. Eitner Robert Kollej mezunlarının ekseriyetinin mühendislik tahsil ettiklerine fakat mezunlardan bir kısmının kordiplomatiğe ve bazılarının da hususî iş sahalarına intisap eylediklerine işaret etmiştir. «Meselâ» demiştir, «Squibb İlâç Fabrikasının idarî ve meslekî memurlarının hemen hepsi Robert Kollej mezunlarından teşekkül etmiştir. «Squibb İlçâlar A.O., Ziraî Endüstriyel kimyevî maddeler, farmasötik maddeler, metaller, paketleme malzemeleri, av silâhları, raptedici âletler ve cephane imal eden Amerikadaki Olin Mathieson Chemical Corporation'a bağlı bir şirkettir.

İLÂN

İstanbul Erkek Lisesi OkulAile Birliği ve Öğrenci Koruma Derneğinin normal Genel Kurul Toplantısı 17.10.1957 tarihine rastlıyan Pazar günü saat 9.30 da okulda yapılacaktır.

Yönetim Kurulu

GÜNDEM:

1 — Faaliyet ve murakıplar raporlarının okunması ve müzakeresi,
2 — Yönetim Kurulunun ibrazı, 3 — Seçim, 4 — Yeni yıl bütçesinin müzakere ve kabulü, 5 — Dilekler.

TAPULAMA İLÂNI

Tapu ve Kadastro Umum Müdürlüğünden:

Çorum Vilâyetine bağlı İskilip, İstanbul Vilâyetine bağlı Şişli ve Urfa Vilâyeti Merkez kazalarının Belediye hududu dışında kalan yerlerdeki (Bütün Nahiye ve Köyler dahil) gayrimenkul malların 5602 sayılı tapulama kanununun hükümlerine göre tapulamasının yapılacağı ilân olunur. (14888)

Gönül Yazar da Puro Tuvalet Sabunu kullanır!

Sanatkârlaıın tecrübesinden siz de istifade ediniz. Banyo ve lavabonuzda rastgele sabun yerine PURO kullanınız. Kalite ve nefaset bakımından rakipsiz bir üstünlüğe sahip olan PURO SABUNU en müessir güzellik müstahzarıdır.

PURO

Tuvalet Sabunu *100 de 100 saftır.*

Falınız

★ **KOÇ (21 Mart — 20 Nisan):** Bâtıl itikatlara inancınız fazla. Gördüğünüz rüyanız size bir haber müjdeliyecek.

★ **BOĞA (21 Nisan — 20 Mayıs):** Birisinin tesiri altındasınız. Kurtulmağa çalışın. Yüzünüz gülecek.

★ **İKİZLER (21 Mayıs — 20 Haziran):** Dün yaptığınız menfi bir hareketin bugün tesirini görmeniz mümkün.

★ **YENGEÇ (21 Haz. — 20 Temm.):** Ummadığınız bir yerden alacağınız bir haber sizi üzecek, fakat tesiri çabuk kaybolacak.

★ **ARSLAN (21 Temm. — 21 Ağus.):** Yıldızınız size iyi bir istikbal vaad ediyor. Enerjinizi azaltmayın.

★ **BAŞAK (22 Ağus. — 22 Eylül):** Bir ziyaretçi sizi çok meşgul edecek ve bu yüzden mühim işlerinizden biri geri kalacak.

★ **TERAZİ (23 Eylül — 22 Ekim):** Bir olaya fazlasiyle üzülüyorsunuz. İtidalinizi kaybetmeyin, üzüntünüz yakında geçecek.

★ **AKREP (23 Ekim — 22 Kasım):** Sevdiğiniz birisinden işiteceğiniz bir söz sizi epeyce sarsacak, hazırlıklı olun.

★ **YAY (23 Kasım — 20 Aralık):** Canınızı sıkan meseleyi unutmağa çalışın. Neşeli olmanız lâzım. Çünkü sizi sevenleri üzmeyin.

★ **OĞLAK (21 Aralık — 20 Ocak):** Bir yerden umduğunuz bir parayı almağa çalışın. Neşeli olmanız lâzım. Sizi sevenleri üzmeyin.

★ **KOVA (21 Ocak — 18 Şubat):** Bugün basit ve tatsız bir gün geçireceksiniz.

★ **BALIK (19 Şubat — 20 Mart):** Çok telâşlı hareket ediyorsunuz. Bu da sizin aleyhinize oluyor. Dikkatli olun.

İŞ ARIYORUM

Hergün sabah 10 dan öğleden sonra saat 15'e kaadr her türlü ev işinde çalışabilirim. Müracaat: Hüsniye Kırımsoy, Yıldız Posta Cad. Cedidiye Sok. No. 4.

Türkiye-İspanya

Bugün iki millî maç birden yapıyoruz

22 TÜRK

vatan spor

22 İSPANYOL

KARŞI KARŞIYA

"A„ millî takımımız Madrit'te oynarken "B„ millileri de burada seyredeceğiz

Türk millî takımlrai bugün aynî günde Avrupa nın futbolda ileri gitmiş memleketi olan İspanyanın A ve B millî takımlariyle karşılaşarak bir imtihan daha geçireceklerdir.

İspanya ile yapacağımız maçların ayrı hususiyeti vardır. Zira bugüne kadar yapılan maçlarda alınan neticeler İspanyanın lehine kapanmamış hatta takımımız üç karşılaşmadan sonra İspanyollara İsviçrede yapılan dünya şam piyonasına iştirakten mahrum etmişti.

Kendilerine aşırı derecede güvenen rakiplerimiz bu sonuçdan ziyadesiyle üzülmüşlerdi. Bugün ise takımızdan o zamanın öcünü almak için bütün gayretleriyle çalışacakları muhakkatır.

İspanyadan alınan haberlerden öğreniyoruz ki mağrur ra kip futbolcular maçı kazanacaklarını açıklamakta mahzur görmemektedirler. İşte bu du rum bizim lehimizedir. Bu ko nuşmalar çocuklarımızı daha da çok kırbaçlayacaktır.

İspanyolların futbol kudretlerini küçümsemiyoruz. Ancak rakiplerimizin kendilerine fazla güvenmeleri ve maç esnasında çocuklarımızın üstün mukavemeti karşısında bocalamaları Çeklerin, Polonyalıların, nihayet Macarların düş tükleri âkıbete düşmeelri neden mümkün olmasın.. Böyle bir netice ise futbolumuzun dünya futbol piyasasındaki kıymetini arttırmaya yarayacaktır. Bu da imkânsız bir olay değildir.

Diğer taraftan B milli takımımızla karşılacak İspnaya B millî takımının maçtan bir ge ce evvel yurdumuza gelmesini hayretle karşıladık. Bu hal ya rakiplerimizin kendilerine faz la güvenmelerinden veya B maçlarına ehemmiyet vermemelerinden neş'et edebilir.

Geçen sene B milli takımımız Mithat Paşa Stadında Mısır millî takımını mağlûp ederken A takımımız da Varşovada dünyaya parmak ısırtan bir oyunla Polonya millî takımıyla berabere kalmıştı. Bu gün de o neticeler tekrarlanamaz mı?..

İstanbulda ve Madridde rakipleriyle mücadele edecek yirmi iki gencimize muvaffakıyetli maçlar çıkarmalarını temenni ederek iyi şanslar di leriz.

«B» Millî takım

B - Millî Futbol takımımız bugün Mithatpaşa Stadında İspanya B. takımı ile saat 14.30 da karşılaşacaktır. Takımın nihai kadrosunu tek seçici Eşfak Aykaç dün gece açıklamıştır. Cihat Armanın çalıştırdığı takıma dün gece son defa İspanyollar karşısında kullanacakları taktik izah edilmiştir. Takımın moral durumu çok iyidir. Bilhassa dün gece kampta eski Federasyon Reisi Hasan Polat ta bulunmuş ve futbolcularla hasbihal etmiştir.

Basın temsilcileri ile konuşan E. Aykaç ise: «Neticeden ümitli olmamak için sebep mevcut değildir» demiştir.

Bugünkü maçın numaralı tribün biletleri tamamı ile bitmiştir. Bilet temin edemiyen meraklılar dün uzun müddet Bölge binası ve Stad yum kapılarında bilet alabilmek için beklemişlerse de muvaffak olamamışlardır.

ÖZCAN (1)
SAİM (2) İSMAİL (3)
AVNİ (4) GÜNGÖR (5) NEJAT (6)
CAN (8) İHSAN (10)
KASAPOĞLU ŞEREF NİYAZİ
(7) (9) (11)

Maçların önemi

NECDET ERDEM

Türk spor efkârı belki de bugün tarihinin en heyecanlı gününü yaşıyacaktır. Bir tarafta «A» millî takımımız, diğer tarafta birinci takım kadar hırslı «B» takımımız en çetin rakipleri İspanya ile karşılaşacak.

Eğer milletlerarası bir futbol rekabeti kabul edecek olursak, herhalde bizim ezeli ve ebedî rakibimiz İspanya olacaktır. 1954 yılında Dünya Kupası eliminasyon maçları ile başlayan rekabetin mâzisi kısa, fakat iddiası büyük... Şimdi İspanya, kendisini 1955 Dünya Kupası final maçlarından eleyen Türk takımına büyük bir hırs besliyor... Adeta Madritte bugün hezimete uğratmak istiyor. Futbolcularımız da bunu gayet iyi biliyor ve aynı şeyi hissediyor. Rekabeti canlandırmak, İspanyaya fırsat vermemek istiyor. İşte bu iddia bugün Madritte yapılacak Türkiye - İspanya «A» millî takımları maçını azamî derecede heyecanlı hale sokacaktır.

Diğer taraftan bizim emektar Mithatpaşa Stadı da bugün bir millî maç heyecanına sahne olacaktır. Her iki memleketin «B» millî takımlarının aralarında yapacakları bu maçın da gayet yakından heyecanla takip edileceği muhakkaktır.

İşte Türk efkârı, bir yandan İstanbulda yapılacak maçı takip ederken. diğer yandan da İspanyadan haber almak için radyolarının başına koşacaklar.

Bizim için en mühim an her iki takımın da zaferini görmek veya duymak olacaktır. Takımlarımızdan bizi sevindirmesini istiyoruz. Şansları açık olsun...

Real Madrit Güney Amerika Seyahatine çıkacak

İspanyanın şöhretli takımı Real Madrit Güney Amerikadan cazip teklifler almıştır.

Real Madrit idarecileri bu teklifleri incelemektedirler.

Maçı İstanbul radyosu yayınlıyacaktır

Mithatpaşa Stadından, İstanbul radyosu maçı naklen yayınlıyacaktır.

A. Millî takım kaptanı Turgay Şeren 34. cü defa Millî formayı giyiyor

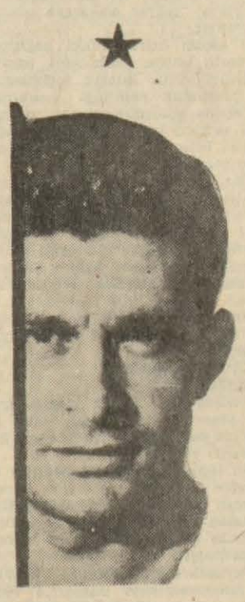

Madrit'te İspanyollara karşı A. Millî takımımızın kalesini koruyacak olan Kaptan Turgay Şeren, tam 33 defa millî olmuştur. Emin blokajları, uzun degajmanlariyle Avrupa sahalarında Kara Panter lâkabiyle şöhret yapmış olan kıymetli kalecimiz, bugün vazifesini müdrik olarak sahada takımını idare edecektir.

Saim ilk defa kaptanlık yapıyor

B. Millî takım kaptanı Saim Tayşengil 6 defa millî formayı giymiştir. Galatasarayın bu sağlam vücutlu müdafii. bugün 7 nci defa millî formayı giyerken aynı zamanda takımımızın kaptanlığını da yapacaktır.

Madrid'teki maçı Portekizli hakem idare edecek

Bugün Madrid'in yakın banliyölerinden Santiagoda, 60 bin kişilik Santiago Bernobo Stadında saat 14.30 da İspanya ile karşılaşacak olan A. millî takımımızın maçını Portekiz Futbol Federasyonuna bağlı Francesko, Adolf, Molorya Triosu idare edecektir.

B. Millî maçını Alman hakemi idare edecek

Bugün Mithatpaşa Stadında saat 14.30 da oynanacak B. millî takımlar karşılaşmasını Alman Futbol Federasyonundan Günther Terniten, Johannes, Jakob üçlüsü idare edecektir.

İspanya "B„ millî Geldi

İspanyol B - millî takımı dün gece saat 21.15 te uçakla şehrimize gelmiştir. Daha ziyade genç futbolculardan kurulu takımın yaş ortalaması 23 tür ve bu takımda hiç bir oyuncu şimdiye kadar bize karşı oynamamıştır.

İspanyolların antrenörlüğünü yapan COSTA, takımı için, teknik bakımdan iyi durumda ve maçı kazanmak için azimlidirler demiştir. Dün hava alanına karşılamaya gelen, şehrimizdeki İspanyol kolonisine mensup bir şahıs ta takımları için «sert futbol oynarlar» diye konuşmuştur.

Antrenör Costa, Madritte yapılacak karşılaşma için ise, Stefano, Kubala ve millî takıma yeni giren Real Madritli S. İstevan'dan sitayişle bahsetmiştir. Antrenöre göre bilhassa bu üç oyuncu çok tehlikelidir.

Bugün Mithatpaşada bize karşı oynayacak İspanya B - Millî takımı sahada şu tertiple dizilecektir:

VİNCANTE
Picair MESTRES
MARAGNON OLİVELLİ GLAVIA
S. PEDRO PEPİDİA
THEDA SARİGNAN COLYAR

Maçı Ankara radyosu naklen yayınlıyacak

Santiago Bernobo Stadında saat 14.30 da oynanacak olan Türkiye - İspanya A. millî takımlar maçını Ankara Radyosu, Madrid radyosundan, saat 17 den itibaren yayınlıyacaktır.

LEFTER
Büyük koz

TÜRKİYE

TURGAY (1)
B. ALİ (2) BASRİ (3)
MUSTAFA (4) NACİ (5) AHMET (6)
HİLMİ (7) M. ALİ (8) METİN (9) KADRİ (10) LEFTER (11)
GENTO (11) RİAL (10) DİSTEFANO (9) KUBALA (8) MİGUEL (7)
ZARARGA (6) GARAY (5) SANTİSTEBAN (4)
LESMES (3) SEGARRA (2)
RAMALETS (1)

İSPANYA

BURHAN SARGIN, TELEFON RÖPORTAJIMIZA CEVAP VERİYOR

BURHAN'IN GOLÜ İLE İSPANYAYI MAĞLÛP ETMİŞTİK

İspanya maçlarının 'kahraman,' telefon ile konuştuk

Burhan "Bugün atılacak her gol beni eskisi gibi heyecanlandıracak„ dedi

Hakemler Dün geldi

Türkiye - İspanya B. Millî futbol maçını idare edecek olan Alman hakemleri dün akşam 20.15 te, Frankfurttan SAS uçağı ile gelmişlerdir.

Gunther Termleden, Jocob Sehregber, Johann Malka'dan müteşekkil maç hakemlerine hoş geldiniz dedikten sonra, Türk ve İspanyol futbolu hakkında sorduğumuz suali orta hakem Gunther şu şekilde cevaplandırmıştır:

— İki defa milletlerarası maç idare ettim. Hiç Türk takımı görmedim. Türk futbolu hakkında esaslı malûmatım yoktur. İspanyollardan meşhur Bilbao'nun maçını seyrettim. Onları çok iyi buldum.

Jocob ise:

— FİFA gençler turnuvasında 2 müsabaka idare ettim. Bunlardan biri Türk - Arjantin maçı idi. Genç ler süratli oynamakta idiler, diye konuşmuştur.

Sacit DEMİRCAN

Mena Zamboğlu Ceza Heyetine verildi...

Galatasaray idarecisi Mena Zamboğlu, pazar günü oynanan voleybol teşvik turnuvası final maçından sonra, hakem ve ajana hakaret ettiği için ceza heyetine verilmiştir.

— Alo... Adalet Fabrikası mı efendim?
— Buyurun kimi aradınız?
— Burhan Beyle görüşmek istiyorum. Acaba kendisi orada mı?
— Bir dakika, lûtfen...
.....
— Burhan Sargın'ım buyrun...
— Özür dilerim Burhan, ben Vatan Gazetesinden Güngör Erdal... Nasılsın?...
— Vallahi çalışıp duruyorum. Malûd, maçlar kesildi amma antrenmanlar devam ediyor...
— Burhan biliyorsun yarın İspanya ile oynuyoruz...
— Bilmez olur muyum Güngörcüğüm. Bizimkiler İspanya ile yine karşılaşıyorlar... Yine eski iddia, rakibin çalımları... Ve sevinç... Biz sevinmiştik. Bu takımın da sevinmesini istiyorum.
— Hepimizin arzusu bu Burhan... Neydi 1954 Martı... Şöhretli İspanyolları Mithatpaşa Stadında attığın golle dize getirmiştik. O heyecanı duyuyor musun?
— O maçı hâlâ hatırlarım.. Mithatpaşa Stadı ağzına kadar doluydu. Mahşeri kalabalığın önünde sahaya çıkarken «Acaba» diyordum... «Maçı kazana bilecek miyiz...» İçimde korku vardı. Fakat hırslıydım da... Çünkü İspanyollar bizi küçüm semişler ve «zaten İsviçrede yerimizi ayırttık» diyecek kadar da ileri gitmişlerdi. İçimden dua edip «Ah bir galip gelebilsek» diyordum. Oyun başladı, galiba 14 üncü dakikadaydık. Suat, santrhafı aşırtarak topu bana gönderdi. Ben de top önüme düşerken sol vole patlattım. Top ağlara gömüldü. Bu. hayatımın en mesut ânıydı... Sevinçten gözlerim yaşarmış, beni öpmeğe, tebrik etmeye gelen takım arkadaşlarımın boyunlarına atılıyordum.
— Burhan o ânı ben de şimdi yaşıyor gibiyim. Ya Roma zaferimiz?
— Orada 1 - 0 mağlûptuk, berberliği ben sağlamıştım. Top santrhafın ayağına çarpınca kaleciyi kontrpiyede bırakarak içeriye girdi. Fakat Suatın sol içten attığı gol harikaydı...

RÖPORTAJ
GÜNGÖR ERDAL

— İşte Burhan şimdi o takımla karşılaşıyoruz. Dünya Kupası final maçlarından mahrum bıraktığımız İspanya ile... Acaba yine yenebilecek miyiz?...
— Millî takımımız şimdiye kadar çok çetin maçlardan muzaffer çıktı. İnşallah bunda da muvaffak olur...
— Fakat ben senin de o takımda İspanyolları yendiğin takımda olmanı isterdim... Canavar, Ankara Canavarı Burhanın bu maçta da o uğurlu formayı giymesini arzularım.
— Zararı yok Güngör.. Futbol bu.. Şimdi takımda yine İspanyayı yenebilecek futbolcular var.. Burhan değil. Burhanlar var.. İşte Metin.. İşte Lefter.. Mehmet Ali, Kadri, takımın kaleleri Turgay ve Naci... Bunlar da evvelce olduğu gibi takımı kurtarırlar... Bundan da eminim zaten... Atacakları her gol, beni o anki kadar mesut edecek. Gözlerimi yaşartacak... Tahayyül ediyorum. Yine kendimi Suatın, Feridunun kollarına atacağım... Halk alkışlayacak, çılgınca alkışlayacak... Yine hep bir ağızdan o sihirli nameyl «Ya... ya... ya..... Şa... şa... şa... Millî takım çok yaşa...» diye terennüm edecekler. Çıkış kapısı dolacak... Eve mesut olarak döneceğim. Ay - yıldızlı formayı göklere çıkarmanın huzuru içerisinde. Allah yardımcımız olsun..

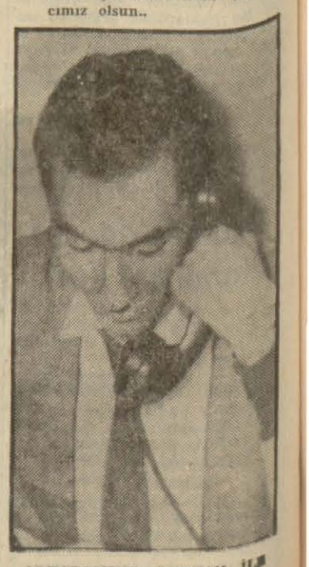

ARKADAŞIMIZ, BURHAN İLE TELEFONLA KONUŞUYOR

ÖZCAN
Muhakkak ki zorlu bir maç olacak. Kazanmak azmindeyiz. İyi bir oyun olmasını temenni ederim.

ŞEREF
Maçtan evvel konuşmamanın daha doğru olacağı kanaatindeyim. İnşallah kazanırız.

NEJAT
Karşılaşmanın ehemmiyetini idrak ediyoruz. Millî formanın hakkını vermeğe çalışacağız

KASABOĞLU
İspanyolların kuvvetli olduklarını biliyoruz. Biz de iyi hazırlandık. Gerisi Allahtan.. Başka ne diyeyim...

METİN
Beynelmilel sahada Türk futbolünün de söz sahibi olduğuna inanıyoruz. İnşallah B millî takımı bu maçı da kazanacak.

İSMAİL
Şimdiden bir şey söylenemez.. İlk defa millî forma ile oynayacağım. Allah beni utandırmasın

SAİM
Elimizden geleni yapacağız. İnşallah ay - yıldızlı formaya bir zafer daha kazandırırız.

"B„ millî takım kampı sevinçli..

Doğrusu dün akşam B - Millî takım namzetlerine hayran olmamak elden gelmezdi. Sanki 24 saat sonra yapacakları o büyük maçı düşünmüyormuş gibi sâkin ve neşeli idiler. Bu halleri insanda çok tabii olarak bir güven ve sevinç hissi uyandırıyordu.

Hemen hepsi kazanmak azmi ve ümidinde idiler. İçlerinde daha ilk defa millî olan İsmail bile «İnşallah kazanacağız» diyordu. Yalnız dün kampta heyecanlı olan iki kişi vardı: E. Aykaç ve C. Arman.. Fakat onlara da hak vermek lâzımdı. Çünkü biri her şeyden sorumlu olan tek seçici, diğeri de antrenördü.

Antrenör C. Arman dün millî takıma kısa süren bir yürüyüş yaptırdı ve arkadan da son defa topluca nazari futbol dersi verdi.

Dün akşam kampın en alâka çekici şahıslarından biri de Trabzon mebusu Hasan Polat idi.

Futbolculara olan yakın alâkası ile Federasyon Başkanlığından fiilen ayrılmış olmasına rağmen mânen halen beraber bulunduğunu gösterdi.

Galib Haktanır tekrar sahaya döndü

Bir müddetten beri antrenmanları bırakan Vefalı Galip Haktanır tekrar antrenmanlara başlamıştır. Galip, halen Yeşil - beyazlıların mukaveleli futbolcularındandır.

Beykoz çalıştı

Sarı - siyahlılar, dün öğleden sonra Beykoz çayırında yeni antrenörleri Rebli Erkalın nezaretinde ilk antrenmanlarını yapmışlardır.